Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 86 (13575) | 1974 оной апрелиин 12, пятница | Сэн 2 мүнгэн

ТОДОРХОЙЛХЫ ЖЭЛЭЙ ЖАСАДА— 30 МЯНГАН ТҮХЭРИГ

Улаан субботнигто бэлэдхэл Мухар-Шэбэрэй аймагай предприяти, колхоз, совхоз, эмхи зургаан болон hургуули бүхэнэй коллективүүдтэ үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа байна. Ажалай hайндэртэ бэлэдхэлэй ямараар ябажа байhан, хэды хэмжээнэй хүдэлмэриин хэгдэхэ, хэды хүнэй хабаадаха тухай мэдээнүүд ажалшадай коллективүүдhээ аймагай штабта үдэр бүри ороно.

Даб дээрэхи мэдээнүүдhээ харахада, коммунис субботнигто арба мянга гаран хүн гараха гэжэ тодорхойлогдобо. Эдэнэр хамта дээрээ 30.000 түхэригэй продукци гаргажа, табан жэлэй жасада оруулхаар хараалба.

Энэ үдэр колхоз, совхозуудта гол түлэб ямар ажал хэгдэхэб гэхэдэ, нуга сабшалан, поли дээрэ нютагай болон минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаха, hолоомо суглуулжа hүрилхэ, барилгын модо, hургааг отолжо, ойhоо буулгаха, hайжаруулагдаhан бэлшээри болон фермэ, отаранууд шадархи тэжээлэй участогууд хорёологдохо байна. Субботник үнгэргэхэ штаб колхоз, совхоз бүхэндэ байгуулагданхай, Бэлэдхэлэй хүдэлмэри хаа хаанагүй хэгдэжэ байна. Жэшээнь, «Одон» совхозhоо штабай начальник, парткомой секретарь Д. Б. Базаров иигэжэ мэдээсэнэ: ленинскэ субботник үнгэргэхэ 7 хүнhөө бүридэhэн штаб байгуулагдаа. Мүнөө ажахын отделени, фермэ, отара бүхэнэй коллективтэ ажалай hайндэр үнгэргэхэ тухай эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдана. Субботнигто Сагаан-Шулуутайн 520 хүн гаража, сабшалан, hайжаруулагдаhан бэлшээри хорёолхо, 4200 hургааг, 100 кубометр барилгын модо отолжо, ойhоо буулгаха, сабшалан, тариалан дээрэ наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ гаргажа тарааха. Бүхыдөө 2100 түхэригэй ажал хэгдэжэ, табан жэлэй тодорхойлхы жэлэй жасада оруулагдаха».

Суулгын совхоздо энэ үдэр 690 хүн гаража, 1900 түхэригэй хүдэлмэри хэхээр харааланхай. Тиихэдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд 3000 hургааг отолхо, эхэ галуунуудай байха хоёр hарабша барижа, ашаглалгада тушааха. Бүхыдөө никольскынхид Коммунис субботнигой үдэр 1500 түхэригэй ажал хэжэ, табан жэлэй жасада энэ мүнгэеэ оруулхаар зэhэнхэй.

Тиихэдэ эмхи зургаан, предприяти болон hургуулинуудhаа хэдэн зуугаад хүнүүд колхоз, совхозуудай поли дээрэ ажаллаха.

Б. ЖАМБАЛОВ.
манай корр.

Хүдөө ажахын шэнжэлэл

МАЛШАДАЙ МАРТ hАРЫН АЖАЛАЙ ДҮН

...лай үбэлжэлгын үшөө харюусалгатай hара — үнгэрбэ. Республикы... колхоз, совхозуудай малшад, хүдөө ажахын ...элтэд, хүтэлбэрилэг... бүхэсоюзна социалис ...эндэ оролсоходоо аба... уялгануудаа бэелүүл... түлөө оролдосотойгоор ...лажа байна.

...эдэй hү шэмэ дээшэ... талаар колхоз, ...уудай hаалишад, мал... март hарада нилээд ам... тайгаар ажаллаба. Үн... hарада бүхыдөө ...80 центнер hүн нёдоп... март hарынхиhаа ехэ ...а гэхэ гү, али энээ... үнеэн бүридэ абажа ...нёдондонойхиhоо 10 ...грамм дээгүүр болоно. ...жанай, Баунтын аймагай бэшэ бүхы бусад ...уд энэ жэлэй гурбан ...нёдондоной энэ үеын... ехэ hү haahан байна. ...гаа Мухар-Шэбэрэй, ...-Үдын, Зэдын аймагай ажахынууд үнгэрhэн ...hарада нёдондоной энэ ...хиhаа 1800—2000 ...тнер hү ехэ абаа. ...hарада Улаан-Үдын ...гай ажахынууд бүхы ...үнеэн бүриhөө 242 ки...грамм, Кабанскын аймаг ...Прибайкалиин аймаг ...217 килограмм hү haa... республика доторо эр... Бүхыдөө гурбан hа...туршада колхоз, совхо...й үнеэн бүриhөө 461 ...грамм hүн hаагдаа гэхэ ...н нёдондонойхиhоо 34 ...граммаар ехэ болоно. ...ой ашаар гүрэндэ hү ...даха 1-дэхи кварталай ...й 116 процент дүүргэг...дэ. Баргажанай, Ба...н, Ахын аймагуудhаа ...бүхы аймагууд гүрэндэ ...тушааха кварталай түсэ... дүүргэжэ шадаа.

...жэлдэ республикым...тубуушад урдынхидаал ...урагшатайгаар хүдэл...байна. Үнгэрhэн квартал...бүхыдөө 24.930 мянган ...н абтажа, нёдондоной...ноо 2 миллион гаран үн... олоор абтаа. Хэрбээ ...до жэлэй нэгэдэхи ...талда тахяа бүриhөө 49 ...н абтаhан hаа, энэ ...53 үндэгэн суглуу...а. Тиигэжэ гүрэндэ үн...дуулдаха кварталай тү... лэ үлүүлэн дүүргэг...

...март hарада **түл абалга** ...элөө. Үнгэрhэн гур...hарада 36,452 тугал, ...5 хурьга, 40.492 пор...шо, 264 унаган абтаhан ...Энээниие нёдондо...ной сасуулхада: 2902 ...үсөөн, 16.927 хурьган, ...поршоонхо олон абтаа. ...ын, Хурамхаанай ай...удта тугал, хурьгад нёдондонойхиhоо олоор абтаад байха юм.

Зүгөөр Баргажанай, Захааминай аймагуудта тугал, хурьгад нилээд үсөөн абтанхай. Жэшээнь, Баргажанай аймагай колхоз, совхозуудта энэ жэлдэ 420 тугал, 1 мянгаад хурьгад нёдондонойхиhоо үсөөн абтаад байна.

Тиихэдэ түл түрэсэ олоор үхэл гарзада ороно. Гансахан март hарада республикын колхоз, совхозуудта 1611 тугал, 9 мянга гаран хурьгад, 2394 поршоонхо үхэhэн байна. Тугал, хурьгад Сэлэнгын, Хяагтын, Баунтын, Яруунын, Түнхэнэй, Бэшүүрэй аймагуудта олоор гарзалаа. Баргажанай, Хяагтын, Яруунын аймагуудта поршоонхо олоор гарзалhан байна.

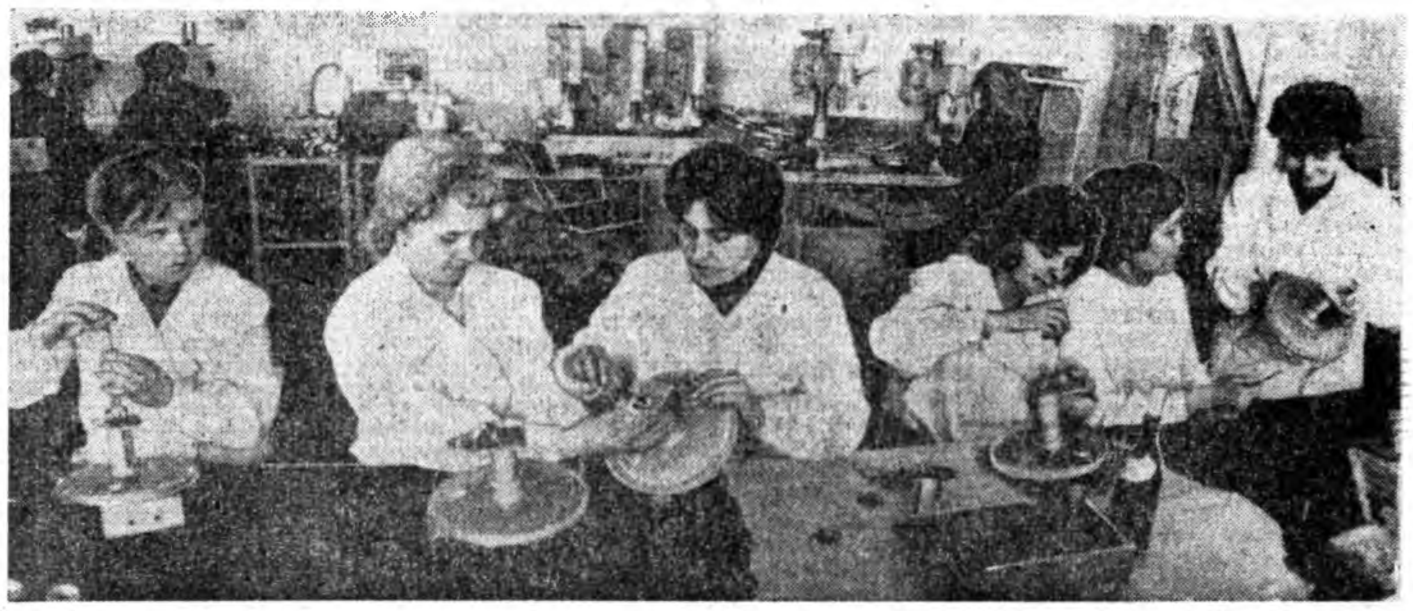
Тиигэжэ бүхы дээрээ республикын колхоз, совхозуудай зуун үнеэн бүриhөө 28 тугал абтаhан hаа, тэрэнэй 6-ниинь гарзада орошоо. Зуун хонин бүриhөө 67 хурьган абтаhан hаа, тэдэнэй 66-ниинь тэнжээгдэжэ байнхай.

Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы дүрбэдэхи жэлдэ малай тоо олошоруулха, гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэхын тула түл түрэсэеэ гарзада оруулхагүй гэжэ ажахы, аймаг бүхэндэ тон яаралтай хэмжээнүүд абтаха ушартай. Энэ жэлдэ түл hайнаар абаха, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ арга боломжонууд хаа хаанагүй бии. Тиимэhээ апрель hарада энэ талаар ехэ юумэн хэгдэхэ, хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүд бэелүүлэгдэхэ ушартай.

Энэ талаар түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэгдэхэ зэргэтэй. Мүнөө жэлдэ Яруунын, Захааминай, Улаан-Үдын, Зэдын, Хориин аймагуудай ажахынууд хурьга абалгаар, тэдэниие түлжүүлгээр республика соогоо эрхимлэжэ ябана. Апрелиин 1-нэй байдалаар Зэдын аймагай ажахынууд 119 мянга гаран хурьга абаад байна. Эндэхи колхоз, совхозуудай хонишодой 35 бригада зуун хонин бүриhөө зуу, зуу гаран хурьга абаад, hайнаар түлжүүлжэ байнхай.

Колхоз, совхозуудта үбhэ, hолоомо, таряа талханай зүйл урда жэлэйхиhээ ехэ үлөөд байна. Тиимэhээ адууhа малаа гарзада оруулха ямаршье ушар шалтагаан байхагүй.

Имагтал хаа хаанагүй адууhа малаа, илангаяа түл түрэсэеэ hайнаар харууhалжа, нэгэшье толгой гарзада оруулангүй ногоон дээрэ гаргаха гээшэ малшан бүхэнэй нангин уялга мүн.

Коммунис субботнигто эдэбхитэйгээр хабаадахын тула «Теплоприбор» заводой коллектив ехэхэн бэлэдхэл хэжэ байнхай. Субботник үнгэргэхэ штаб эмхидхэгдээд, хэхэ ажалайнгаа түсэб зохёогоо. Энэ үдэр 1.140 хүдэлмэришэн, 10 пенсионер ажалда гараха юм. Эдэнэр 38 мянган түхэригэй продукци бүтээхэ даабаритай. Приборнуудые хабсаргадаг цехэй коллектив илангаяа hайн бэлэдхэлтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хабсаралгын цехэй эрхим слесарьнүүд У. Карбаинова, М. Герасимова, Е. Гончаренко, Ф. Туманова, В. Абидуева, мастер А. Н. Алимасова гэгшэд хөөрэлдэжэ байна. Эдэнэр бултадаа субботнигто хабаадаха юм.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Апрелиин 20-до—

Коммунис субботник

МАРТ 15 — ГАЗАР hАЙЖАРУУЛХА ГАБШАГАЙ ХОЁР hАРА — МАЙ 15

ГАЗАР ГАРГАШЫЕ ХАРЮУЛХА

Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой луговод С. П. ЛИНЕЙЦЕВЭЙ хөөрөөнhөө

Яяр муу, үбhэ ногооной, ороohо таряанайшье оройдоо ургахагүй газар гэжэ байдаггүй юм гээд, үбгэ эсэгэмни, баабаймни заадаг hэн. Нээрээшье мүнөө адаглажа ябахада, хэдэн жэл орхигдошоод, бэлшээри, сабшаланшье бэшэ болошоод байhан газарта зорюута шэбхэ тараагаад, уhалаадхихаш, хойто жэлынь тэндэ пэгшэгэр ногоон ургашанхай, үнөөхи муу газаршни танихаар бэшэ болошонхой байха юм.

Иигэхэдээ юун гэхэеэ hананабиб? Ямаршье газарые эзэн ёhоор эдлэжэ, наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ hайса оруулаа, хүрьhыень hайжаруулаа, уhалаа хадаш, тэрэ хэhэн ажалые заатагүй харюулдаг байна.

Би өөрөө арба шахуу жэлдэ совхозойнгоо гурбадахи отделенидэ луговодоор хүдэлнэб. Энэ үе соо нилээд олон туршалга хэжэ үзэгдөө ааб даа. Манай эндэхи Хүнды, Бургааhата гэжэ газарнуудта урдань үбэлэй үедэ тошо халяаха тухай хэлсэдэгшьегүй байhан. Тиимэhээ зарим жэлдэ ган болоходо тэндэхи горхоной уhан зундаа шэргээд, газараа хүсэд уhалжа үрдеэгүйдэ дууhашадаг бэлэй. hүүлэй 4—5 жэлдэ тэндээ үбэлынь тошо ехээр халяагаад, уhаарнь сабшалангаа бүхэли зундаа дуран соогоо уhалдаг болообди. Гансахан үнгэрэгшэ үбэл би Хүнды, Бургааhатада 20 гара мянган кубометр тошо хүргөөб.

Энээнэй ашаар тэндэхи сабшалан дээрэhээ гектарай 25—30 хүрэтэр центнер үбhэ абанабди. Минии эндэ хүдэлжэ эхилхэhээ урда энэ сабшалангай гектарhаа ехэдээл hаа 15—18 центнер үбhэн гарадаг байгаа. Иигээд ерэхэдээ газарhаа абтаха аргатай ургасыень абажа бирадаггүй, бүри hайнаар уhалха арга боломжые гүйсэд хэрэглэжэ шададаггүй байгаа гээшэбди.

Мүнөөшье энэ Хүнды, Бургааhата гэжэ газарнуудай сабшалан дээрэhээ үшөөшье ехэ ургаса хуряаха арга бии. Илангаяа наг шэбхэ, үгышье hаань, минеральна үтэгжүүлгэ улам ехээр гаргаха хэрэгтэй. Теэд мүнөө эндэхи сабшалангай гектар бүридэ жэлдээ дунда зэргээр оройдоол 10—15 тонно наг шэбхэ, 1,5—2 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулнабди. Энэмнай бага гээшэ. Агротехническэ заабариин ёhоор, үтэгжүүлгые дүүрэн нормоорнь оруулаад байгаа hаа, Хүнды, Бургааhата гэхэ мэтэ hайн үрэжэлтэй газарhаа гектарай 40—45 центнер үбhэ абаха дүүрэн аргатай. Нёдондо туршажа үзэнгөө 20 гаран гектарта минеральна үтэгжүүлгэ гектарай 5—6 центнер гэхэ гү, али үгэдэг нормоhоонь хоёр дахин ехээр оруулhамнии энэ газарай га бүхэнhөө 35—37 центнер үбhэн гараа.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, газараа бүрил hайнаар «эдеэлүүлхэ, уhалха» тумашни ашаг үрэ улам ехээр үгэхэ зэргэтэй, үгэдэгшье байна.

Гэхэтэй хамта, сабшалан дээрэ шадаал hаа, наг шэбхэ ехээр гаргаха гэхэдэмнай трактор, машина, илангаяа хүсэ ехэтэй техникэ дутална.

Жэшээнь, мүнөө газар hайжаруулха габшагай хүдэлмэриин хоёр hарын үедэ нэн түрүүн газарай хүсэд гэдээгүй байхада, наг шэбхэ шадаал hаа ехээр зөөхэ гэхэдэ, отделенидэмнай трактор үсөөдэнэ. Совхоздо тусхай оньhожоруулагдаhан отряд бии аад, тэрэ мүнөө ондоо отделенинүүдэй газарта шэбхэ зөөжэ байна. Хабар хожом болошоhон хойно манай бригадада ерэхэдэнь, газар гэдэжэ, ногоон бултайжа эхилхэл. Тиимэhээ минии даадаг сабшалан дээрэ үтэгжүүлгэ мүртэй оруулагдангүй үлэхэ аюулда хүрэнхэй. Юуб гэхэдэ, дан хожом болоhон хойно, сабшалан дээрэ трактор, машинануудые гаргахадаш, хүрьhыень гэмтээжэрхихэ, hая гаража байhан ногооень гэшхэхэ ха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ би hубаг ханаабуудайнгаа таатай газартань уhа тогтоохо хаалта барижа байнаб. Иигээд апрель — май соо хадын hайрам, гол горходой мүльhэн хайлажа, уhан хааяса урдаад, сабшалан тээшээ залажа үрдихэ аргагүйгөөр арилшаха. Тиигэхэгүйнь тула, хэрэгтэй сагтань уhа хааха, тогтоохо хаалта баринаби.

Хэрбээ нёдондо даажа абаhан 100 гектар сабшалангайнгаа гектар бүриhөө 27 центнер үбhэ хуряаhан hаа, мүнөө жэлдэ га бүхэнhөөнь 29—30 центнерhээ бага бэшэ үбhэ абаха зорилготойб. Тиигэхын тула бүхы газараа заабол гурба дахин уhалха байнаб.

БУРЯАДАЙ АССР-эй, ШЭТЫН ОБЛАСТИИН, ЯХАДАЙ АССР-эй АЖАЛШАДАЙ ДУНДА ДЭЛГЭРhЭН СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ 1974 ОНОЙ 1-дэхи КВАРТАЛАЙ ДҮНГҮҮД

	Түсэбэй дүүргэлтэ проц.			1973 оной энэ үеынхитэй сасуулбал процентээр		
	Буряадай АССР	Шэтын область	Яхадай АССР	Буряадай АССР	Шэтын область	Яхадай АССР
Промышленность						
Валова продукци	—	—	—	105	108	107
Продукци наймаалга	102	102	103	110	108	107
Ажалай бүтээсэ	99,9	102	102	104	108	108
Промышленна предприятинуудай юрэнхы тоо	204	233	183	—	—	—
Тэдээн сооhоо продукци наймаалха түсэбөө дүүргээгүй предприятинуud	33	24	16	—	—	—
Дүнгүүдынь процентээр	16	10	9	—	—	—
Хүдөө ажахы						
Малай гол шухала продуктнуудые бэлэдхэлгэ:						
мяхан	109	104	131	84	98	116
hүн	116	111	106	116	116	103
үндэгэн	107	121	102	107	108	94
Капитальна барилга						
капитальна хүдэлмэридэ сэхэ дээрэhээ мүнгэ hемологын юрэнхы хэмжээниинь	90	85	94	99,2	106	110
барилга-хабсаралгын хүдэлмэринүүд	91	94	93	92	105	104
hургуули барилга	91	122	106	100,8	84	81
hургуулида ороогүй үхибүүдэй зургаануудые барилга	60	97	142	57	88	150
больницанууд болон поликлиникэнүүдые барилга	86	96	104	68	57	133
Гэр байра барилга (юрэнхы талмайнь)	27	39	113	57	96	95
Өөрынгөө хүсөөр баригдаhан барилгануудай хэмжээн	94	94	104	92	101	107
Худалдаа наймаан						
гүрэнэй, кооперативна розничнэ эд бараа наймаалга	100,1	98	100,1	107	104	108
Хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ						
хангалгын юрэнхы хэмжээн	100,7	102	100,6	106	102	114

Буряадай АССР-эй Статистическэ управлени.

НҮХЭР К. Т. МАЗУРОВТА ШАГНАЛНУУД БАРЮУЛАГДАБА

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный апрелиин 10-да Кремль соо КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэгшэ орлогшо К. Т. Мазуровта Ленинэй орден, Социалис Ажалай Геройн «Хадуур ба Алта» гэжэ алтан медаль барюулба.

К. Т. Мазуров Коммунис партиин, Совет гүрэнэй үмэнэ ехэ габьяануудтай байhанай түлөө, жара наhатай болоhонтоёо дашарамдуулан, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар нимэ үндэр дээдэ шагналда хүртэhэн байна.

Шагнал барюулалгын ёhолодо нүхэд Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, В. В. Гришин, А. Н. Косыгин, Ф. Т. Кулаков, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарёв, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев байлсаа.

Н. В. Подгорный шагнал барюулхадаа, ажабайдалдахи гайхамшаг үдэрөөрнь К. Т. Мазуровые КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын үмэнэhөө халуунаар амаршалба.

КПСС-эй үмэнэхи, манай Эхэ ороной, совет арадай үмэнэхи габьяануудыеш парти болон гүрэн үндэрөөр сэгнэжэ шамайе Ленинэй орденоор, «Хадуур ба Балта» гэжэ алтан медаляар шагнаа.

Шинии ажал ябуулга Центральна Комитедэй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын амаршалга дотор үндэрөөр сэгнэгдэhэн байна. Шамайе партиин эльгээhэн лэ газарта, эгээн шухала байhан газарта уялгаяа үнэн сэхээр дүүргэдэг гайхамшаг коммунист гэжэ совет арад, парти мэдэнэ, дааhан уялгануудаа хаанашье амжалтатайгаар дүүргэдэг байна.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, ЦК-гай Политбюрогой үмэнэhөө, Верховно Соведэй Президиумэй ба Советскэ правительствын үмэнэhөө, эндэ байhан бидэнэр бүгэдын үмэнэhөө шамайе үшөө дахин үнэн зүрхэнhөө амаршалнабди. Элүүр энхэ, золтой жаргалтай ябахыешни, манай Эхэ ороной аша туhада, Коммунис партиин, тэрэнэй XXIV съездын табиhан зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлахыешни хүсэнэбди гэжэ Н. В. Подгорный хэлэбэ.

К. Т. Мазуров харюугай үгэ хэлэхэдээ, хүдэлмэриинь үндэрөөр сэгнэhэнэй түлөө, тэрэнэй нэрэ дээрэ КПСС-эй Центральна Комитедэй, Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын эльгээhэн амаршалга дотор хэлэгдэhэн халуун үгэнүүдэй түлөө манай партиин Центральна Комитедэй Политбюродо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Советскэ правительствада гүн ехэ баяр баясхалан хүргэбэ.

Коммунис партиин, совет арадай хэрэгтэ алба хэхэhээ үлүү нангин уялга байхагүй. Парти дотор ябуулдаг хүдэлмэриимни иимэ үндэрөөр сэгнэгдэhэндэнь тон ехээр баярланаб.

Эхэ ороной үндэр дээдэ шагнал абахадаа, Коммунис партиин хэрэгтэ, арад түмэнэй аша туhада саашадаашье бүхы хүсэеэ зорюулхаб, манай орон дотор коммунис общество байгуулха асуудалаар манай партиин тодорхойлон хараалhан асари ехэ түсэбүүдые бэелүүлэлсэхын тула оролдолго гаргахаб гэжэ Таанадые найдуулнаб.

Коммунис партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд К. Т. Мазуровые, Эхэ ороной үндэр дээдэ шагналда хүртэhэнтэйнь дашарамдуулан, хани халуунаар, үнэн зүрхэнhөө амаршалба.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

«ПИОНЕР» ЖУРНАЛЫЕ АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР ШАГНАХА ТУХАЙ

Пионернүүд болон hургуулиинхидые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхын тула үрэ ехэтэй хүдэлмэри эрхилдэгэйнь, совет үхибүүдэй литература хүгжөөлгэдэ хабаададагайнь түлөө «Пионер» журналые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 оной апрелиин 10.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИССИДА

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар СССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Соведэй hунгалта 1974 оной июниин 16-да үнгэргэгдэхөөр зарлагданхай.

СССР-эй Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин центральна комиссиин түрүүшын заседани 1974 оной апрелиин 10-да Москвада, Союзуудай байшан соо болобо.

hунгуулиин центральна комиссиин түрүүлэгшэ, академик П. Н. Федосеев эхилэлгын үгэ хэлэхэдээ, ехэ этигэл найдабари олгоhонойнь түлөө комиссиин гэшүүдэй үмэнэhөө ажалшадай коллективүүдтэ, ниитын эмхинүүдтэ үнэн сэдьхэлэй баяр баясхалан хүргөө.

Ороной гүрэнэй засагай дээдын зургаание hунгаха hунгалта политическэ ехэ удхатай ябуулга болоно гээд П. Н. Федосеев тэмдэглэбэ. Совет хүнүүд Советскэ Союзай Коммунис партие нягтаар тойрожо жагсан, hунгалта угтажа байна.

Үнгэрhэн дүрбэн жэлэй турша соо түүхэтэ ехэ хэрэгүүд бүтээгдээ. Совет обществын политическэ, социально-экономическа саашанхи хүгжэлтын программа тодорхойлhон, мүнөө үедэхи коммунис байгуулалтын зам хараалhан КПСС-эй XXIV съезд болоо. Ленинскэ национальна политикын, социалис нацинуудай, арад үндэhэтэдэй улам бэхижэжэ байhан хани барисаанай түгэс илалтые тодо хурсаар элирхэйлэн гэршэлhэн СССР-эй 50 жэлэй ойе манай ороной арадууд hайндэрлөө. Советскэ Союзай уласхоорондын байдал улам бэхижээ. «Хүйтэн дай» болюулжа, шахардуу байдал hулаpуулха эрьелтэ хэгдээ, ниитын ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан гуримаар зэргэ оршохо гол ёhонууд баталагдаа.

Манай партиин дотоодын ба гадаадын политикые совет хүнүүд hайшаана, эдэбхитэйгээр дэмжэнэ, тэрэниие бэелүүлхэ хэрэгтэ КПСС-эй Центральна Комитедэй, тэрэнэй Политбюрогой, нүхэр Л. И. Брежневэй ехэ туhа хүргэhыень урма баяртайгаар тэмдэглэнэ.

Хүдэлмэришэд, колхознигууд, совет интеллигенци коммунис байгуулалтын бүхы участогуудта шэн габьяатайгаар ажаллана.

Саашадаа П. Н. Федосеев hунгуулиин центральна комиссиин зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтон хэлээ.

СССР-эй Верховно Соведэй болохоёо байгаа hунгалтада бэлэдхэл хэхэ асуудалнуудые hунгуулиин центральна комисси заседани дээрээ хаража үзэhэн байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. П. Георгадзе, комиссиин түрүүлэгшын орлогшо В. В. Николаева-Терешкова эдэ асуудалнуудаар үгэ хэлээ.

hунгуулиин центральна комиссиин секретарь И. В. Капитонов комиссиин заседани дээрэ мэдээсэл хэбэ. hунгуулиин окружной, участково бүхы комиссинуудта бэшэгүүдые эльгээхэ тухай hунгуулиин центральна комиссиин үмэнэhөө дурадхал оруулаа. Болохоёо байгаа hунгалтатай дашарамдуулан, дээрэ дурсагдаhан комиссинуудай шиидхэхэ зорилгонууд бэшэгүүд соо тодорхойгоор дурдагдана, эдэнэй хүдэлмэри эмхидхэхэ заабаринүүд үгтэнэ. Бэшэгүүдэй текстые баталба.

hунгуулиин центральна комисси хүдэлмэриингөө түсэб баталаа, hунгалтын бэлэдхэлэй ябасатай танилсуулхын, hунгуулиин комиссинуудай хүдэлмэридэ тодорхой туhа хүргэхын тула комиссиин гэшүүдые республикануудта, хизаарнуудта, областьнуудта эльгээгээ.

hунгуулиин центральна комиссиин гэшүүд А. Н. Аксенов, А. А. Епишев, В. И. Прохоров, Е. М. Тяжельников асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаhан байна.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ hУНГААЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИССИhАА

СССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Соведэй hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин центральна комисси иимэ адрестай: гор. Москва, Пушкинская улица, 1, дом Союзов, 6-й подъезд, телефон 292-89-78.

Социалис мүрысөөндэ—үргэн дэлисэ

АЖАЛАЙ ЕХЭ АМЖАЛТЫН ТҮЛӨӨ

Советскэ Союзай Коммунис партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, манай совхозой партийна организаци, бүхы коммунистнууд һүүлэй жэлнүүдтэ малшад болон бүхы ажалшадай дунда ябуулагдадаг эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэреэ улам һайжаруулха талаар зарим тэды ажал хэдэг болонхой. Нэн түрүүлэн ажахынгаа гол һалбариин — мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөө ёһотоор эмхидхэжэ, зүбөөр хүтэлбэрилхэ асуудалда гол анхаралнай хандуулагдана.

Нёдондо жэл дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ совхозоймнай малшад эдэбхи үүсхэлтэйгээр оролсоо һэн. Тиигэжэ ажалай муу бэшэ дүнгүүдые туйлаһан байгаа. Табан жэлэй түрүүшын гурбан жэлэй туршада мал ажалай продукци гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабари амжалтатай бэелүүлэгдэһэн байна. Мүн адууһа малай тоо толгой олошоруулха арадай ажахын түсэб дүүргэгдэһэн юм. Гүрэндэ тушаагдадаг малай шэгнүүр нилээд дээшэлээ, мяханай шанар һайжараа.

Энэ хэрэгтэ ажахын коммунистнуудай оруулһан хубита ехэ гээд онсолон тэмдэглэмээр. КПСС-эй гэшүүд Х. Цыбенова, Г. Логинов, А. Бандеева болон бусад нёдондо ажал хүдэлмэридөө эрхим һайн дүнгүүдые туйлажа, гүрэн түрын шагнал хайрада хүртэһэн байна. Совхозой гурбадахи отделени (эрхилэгшэнь коммунист Л. Р. Чимитов) табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ ажахы дотороо амжалта ехэтэйгээр ажаллажа, КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй ба облсовпрофой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна. «1973 оной социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн значогоор совхозой 27 хүдэлмэришэн шагнагдаа. Ажахын түрүү механизаторнуудай нэгэн Д. П. Доржиев «Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын габьяата механизатор» гэһэн нэрэ солодо хүртэбэ.

Байгша оной түрүүшын үдэрнүүдтэ партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитедэй хандаһан Хандалга, 1974 ондо хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай парти болон Советскэ правительствын тогтоол хэблэлдэ толидогдоо һэн. Парти, правительствын шухалын шухала эдэ документнүүдые манай совхозой ажалшад, коммунистнууд халуунаар хүлеэн абажа, өөһэдынгөө суглаан дээрэ зүбшэн хэлсээд, табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ бүри дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые баталан абаһан байна.

Эгээл энэ үедэ совхозой партийна организаци, профсоюзай рабочком социалис мүрысөөнэй гурим нарижуулан һайжаруулха, тэрэниие бодотоор хүтэлбэрилхэ, дүнгүүдыень саг соонь согсолон тодорхойлоод, сасуулан харуулха, мүрысэгшэдтэ мэдээжэ болгохо асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулһан байгаа.

Манай совхоз аймагайнгаа СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозтой социалис мүрысөөнэй договор баталаа. Ажахын һаалиин фермэнүүдэй мяхалиг малай гүүртэнүүдэй, адуушадай коллективүүд тус тустаа социалис уялгануудые баталан абаа. Тиихэдэ совхозой хүдэлмэришэдэй олонхинь өөрын уялга абаһан байха юм.

Уялгануудые баталан абаха хэрэг социалис мүрысөө эмхидхэлгын түрүүшын шата гү, али эхиниинь болоно гээшэ. Эндэ мүрысөө хүтэлбэрилхэ, дүнгүүдыень гаргаха, сасуулха асуудалнууд шиидхэхы удхатай, тэдэнһээл уялгануудай дүүргэлтэ гол түлэб дулдыдадаг байна. Малшад ба механизаторнуудай абаһан уялгануудые бусад нүхэдтэнь ойлгуулха талаар горитой ажал хэгдээ. Энэ хүдэлмэридэ коммунистнууд, агитаторнууд, соёлой гуламтануудай хүдэлмэрилэгшэд оролдосотой гоор хабаадалсаа гээд тэмдэглэмээр. Совхозой хамтын уялганууд типографида барлагдажа, олоной хараха газарта, фермэ ба гүүртэ бүхэндэ үлгэгдэнхэй. Үйлэдбэриин коллектив бүхэнэй социалис уялганууд һайнаар бэшэгдээд. эзэдтэнь барюулагдаһан байна.

Партийна бюрогой гэшүүд, мэргэжэлтэд, отделенинүүдые эрхилэгшэд фермэ, гүүртэнүүдээр ябахадаа, социалис мүрысөөнэй ябаса, уялгануудай дүүргэлтэ тухай асуудалнуудаар һонирхожо, дутагдалнуудыень усадхаха талаар туһалжа байдаг заншалтай. Совхозой мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалаар тусхай гүүртэ, фермэнүүдые даажа абаа һэн. Социалис мүрысөөнэй дүнгүүд һара бүридэ согсологдожо, тусхай бюллетеньнүүд гаргагдаад, фермэ ба гүүртэнүүдтэ эльгээгдэдэг гуримтай.

Совхозой конторын дэргэдэ социалис мүрысөөнэй һара бүхэнэй дүнгүүдые харуулһан самбар хэгдээд, саг соогоо шэнэлэгдэжэ байдаг юм. Тэндэ баһал Хүндэлэлэй самбар түхеэрэгдээд, социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэдэй фото-зурагууд гаргагдажа байдаг. Мүрысөөндэ түрүүлэгшэдтэ урмашуулгын шан барюулагдана. Совхознай аймагайнгаа СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозтой мүрысэнэ гэжэ урид хэлэгдээ һэн. Энэ мүрысөөнэй һара бүриин дүнгүүдые харуулжа байха тусхай самбар бии болгогдоо. Нёдондо, урдань жэлнүүдтэ ажалай түрүүшүүлэй алдар солын гансахан туг совхозой конторын дэргэдэ үргэгдэдэг байһан юм. Тэрэмнай таарамжагүй гэжэ тоолоод, социалис мүрысөөнэй һара бүриин дүнгүүдээр эрхимлэһэн мал адуулагша, һаалишан, адуушан, механизатор бүхэнэй Хүндэлэлдэ ажалай алдар солын туг үргэдэг болохо гэһэн шиидхэбэри һаяхан абтаа. Эдэ бүгэдые саг соонь һайнаар эмхидхээд, шэмэглэн гоёогоод байхада, социалис мүрысөөнэй ябасые бултанда мэдээжэ болгохо арга олгогдоно бшуу.

Манай хүрнэ Далахайн совхозой Ж. У. Цыденовэй гүүртын малшад угтамжын түсэб абаһан юм. Тэрэнэй шэнэ үүсхэлые ажахымнай хэдэн мал адуулагшад дэмжэжэ, 1974 ондо угтамжын түсэб-уялга абаһан байна. Энэ ушар социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ һайн нүлөөтэй байба.

Эдэ бүгэдын ашаар совхозой хүдэлмэрилэгшэд тодорхойлхы жэлэй түрүүшын кварталые муу бэшэ дүнгүүдтэйгээр түгэсхэбэ. Жэшээлэн хэлэбэл, квартал соо гүрэндэ 850 центнер мяха худалдаха түсэбтэй байбал, тэрэнээ 1048 центнертэ хүргэжэ, даабаряа 123 процент дүүргээбди. Гүрэндэ тушаагдаһан бүхы малай 96 процентнь эрхим тарган сэгнэлтэтэйгээр абтаһан байна. Тиихэдэ тушаагдаһан малай толгой бүриин шэгнүүр нёдондонойхиһоо арбаад килограммаар ехэ байгаа. Ниитын малай үбэлжэлгэ, түл абалга нёдондонойхиһоо эмхитэйгээр, гарза багатайгаар үнгэргэгдэнэ.

Совхозой ажалшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ, ударидаха хэрэгтэ дутагдалгүй гэжэ хэлэхын аргагүй. Зарим коммунистнууд, илангаяа мэргэжэлтэд энэ хэрэгтэ харюусалга багатайгаар хандана. Ажахын түбһөө холуур ажалладаг малшадта ажалайнь дүнгүүд саг соогоо мэдээсэгдэнэгүй. Профсоюзай рабочком мүрысөө ударидаха асуудалда анхаралаа багаар табина. Холын малшадай дунда лекци, хөөрэлдөөн үшөөл үсөөн үнгэрэгдэнэ. Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, социалис мүрысөө эмхидхэхэ тухай парти ба правительствын тогтоолой хэр зэргэ бэелүүлэгдэжэ байһан тухай асуудал апрелиин түрүүшын үдэрнүүдтэ болоһон партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тэндэ ашатай туһатай хөөрэлдөөн боложо, һайн дурадхалнууд оруулагдаа, тодорохой хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол баталагдан абтаба. Тиигэжэ элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудаа усадхаха зорилго табиһан байнабди.

Л. НОРБОЕВ,
Сэлэгын совхозой партбюрогой секретарь.
Захааминай аймаг.

Табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэгшэд

ДАБААН ГАТАЛАГДАБАШЬЕ, ЗОРИЛГО ЕХЭ

ХЯАГТЫН АЙМАГАЙ «ПОГРАНИЧНЫЙ» СОВХОЗОЙ ХЯАГТЫН-АДАГАЙ ГАХАЙН ФЕРМЫН КОЛЛЕКТИВ ТАБАН ЖЭЛЭЙНГЭЭ ТҮСЭБ 3 ЖЭЛ 3 ҺАРА СОО ДҮҮРГЭБЭ.

Бидэнине залуухан басаган угтаба. Фермыень хараха хүсэлэнтэй байһанаа хэлэхэдэмнай, Яков Иванович Лазаревай ерээгүйдэ оруулха эрхэгүйб гээд, проходной соо орожо, нэгэ бага хүлеэхыемнай тэрэ дурадхаба.

Тэндэ ариг сэбэр. Эм домоор баян аптечкэ ханада хадаатай. Гахайшадай хубсаһаа һэлгэжэ үмдэхэ кабинканууд жэрылдэнэ. Һаяхан түлигдэһэн пеэшэн дээрэ халуун сай ууралтана.

Хяагтын-Адагай гахайн фермэдэ 15 хүн ажаллана. Тэдэнэй нэгэн Надежда Ивановна Бойко гахайнуудаа эдеэлүүлээд, гэртээ бусажа ябаһанаа орожо ерэбэ. Тэрээнтэй хөөрэлдэшэбэбди. Сугтаа хүдэлдэг нүхэд тухайгаа, ажал тухайгаа Надежда Ивановна хөөрэнэ.

Гахайшад-мастернууд Светлана Ивановна Чумакова, Анна Николаевна Васильева, хори гаран жэлдэ энэ фермэдэ ажаллажа ябаһан Лидия Михайловна Главинская болон бусад габшагай һайн ажалаараа суурхадаг. Мүн Прасковья Федоровна Южикова Наталья Павловна Евсеева хоёр Арадай ажахын туйлалтануудай бүхэсоюзна выставкын бронзо медальда хүртэжэ, үнгэрэгшэ зундаа Москва хотоор ябажа ерээ.

Эдэнэрэй, униһэй дүй дүршэлтэй гахайшадай, үрэ ехэтэй ажалай ашаар урданай коммунист Яков Иванович Лазаревай даадаг Хяагтын-Адагай гахайн фермын коммунис ажалай коллектив юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб байгша оной апрелиин нэгэндэ сүм дүүргээ.

Табан жэл соо 7000 поршоонхо абаха ёһотой һаа, 9400 поршоонхо абтаа. 5400 центнер мяха гүрэндэ тушааха даабаритай һаа, 5530 центнер тушаагдаад байна.

Удангүй фермые даагша Яков Иванович Лазарев орожо ерэбэ. Бидэнэр халаадуудые хэдэрээд, калошонуудые хүлдөө углаад, үүдэнэй саана хэгдэһэн дезоковрик дээгүүр гараад, фермын газар гэшхэбэбди. Тэндэ, эһала холо гурбан ута корпусууд, хорёонууд, далабшанууд харагдана.

Фермые тойроод хорёод гектар газар хорёологдонхой. 6 гектар дээрэнь горох, обёос, кукуруза, хартаабха жэл бүхэндэ таригдадаг. Зунай халуунда гахайнуудай һэрюусэн хэбтэхэ багаханууд далабша-гэрхэнүүд эндэ тэндэ жэрылдэнэ.

«Улаан булан» гэһэн гаршагтай гэр соо оробобди. Үүдэнэйнь наана баһал дезоковрик. Гэр соо ариг сэбэр. Ханада социалис мүрысөөнэй үдэр үдэрэй ябаса харуулһан бюллетень, плакадууд, коллективэй социалис уялганууд аржыса бэшэгдэнхэй. Зүүн-хойто үнлүүдэ «Кварц-302» түхэлэй телевизор. Аймаг соо үнгэрэгдэһэн улаан булангуудай конкурс-харалгада нэгэдэхи һуури ээлжэ абаһан шангынь энэ.

Яков Лазаревич малгайгаа абаад, ажал тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэнэ.

Мүнөө үедэ арбан гахайшад 1834 гахай харууһална. Бүлэг бүхэн соонь 50-һаа эхилээд, 100 хүрэтэр гахайнууд байдаг. 1974 ондо 1500 поршоонхо абаха даабаритай һаа, 3500-да хүргэхэбди гэжэ Хяагтын-Адагаархид бэеэ уялгалачхай. Тиимэһээ үгэдөө хүрэхые оролдон, габшагайгаар ажаллана.

Фермэдэ ородой сагаан үүлтэрэй гахайнууд харууһалагдана. «Түргэн томо болосотой. Мүн һайнаар тэнжээгдэдэг. Саашадаа үүлтэрээ бүри һайжаруулхые оролдохобди» — гэжэ фермые даагша хөөрэнэ.

Һаяар «элитэ» үүлтэрэй гахайнуудые асарха һанаатай. Мүнөө 20 азарга гахай асарагдаад байна. Тиигэжэ жэл соо 5000 поршоонхо абаха арга боломжотой болохые оролдохо юм хаш.

Гахайнууд гүрэндэ тушаагдаха болотороо эндэ тэжээгдэнэ. Тиихэдэ толгой бүхэниинь 80—100 гаран килограмм шэгнүүртэй болодог. Гүрэндэ худалдагдаһан гахайнуудай 60 процентэнь мяхалиг, 40 процентэнь өөхэлиг байхаар шахагдадаг.

Мүн хойто жэлһээ гахайнуудаа искусственна аргаар үрэжүүлжэ эхилхээр хараалагдана. Тиимэһээ түл абалга улам бүри гуримшаха зэргэтэй болохо бшуу.

Табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтые жэл жэлээрнь абан харахада һонирхолтой. 1971 ондо 1120 поршоонхо абаха һаа, 2593-ые абаа. 1972 ондо 1260-ые абаха аад, 3301-ые, 1973 ондо 1500 поршоонхо абаха даабаритай һаа, 3203-ые абаһан байна. Иигэжэ жэлһээ жэлдэ һайн үрэ дүн туйлаһанай ашаар үндэр ехэ амжалта туйлагдаа бшуу.

— Манай гол зорилго хадаа хямда сэнтэй, гаргаша багатай мяха абаха хэрэг болоно. Гахай бүхэнһөө абаһан мяханаймнай өөрынь үнэ сэн 150 түхэригһөө дээшэ болохо ёһогүй. 1971 ондо гахай бүхэнһөө абаһан мяханаймнай өөрынь үнэ сэн 138 түхэриг байгаа. Тиигэжэ 66367 түхэригэй олзо манай фермэ оруулаа. 1972 ондо мяханаймнай өөрынь үнэ 136 түхэриг боложо, 38822 түхэригэй олзо ажахыдаа оруулаа һэмди,— гэжэ Яков Иванович хөөрэнэ.

1973 ондо гахайн мяханайнь өөрынь үнэ центнерэй 142 түхэригтэ хүрөө. Энэ ургалта юунһээ болооб гэжэ һонирхонобди. Тэрэ жэлдэ Хяагтын-Адагай фермынхид 2—3 һаратай болоһон поршоонхонуудаа Улаан-Үдын гахай шахан тарглуулха совхоздо худалдаа юм ха. Тиихэдээ энэ шэнэ хэрэгтэ ушарһан зарим тэды дутуу дунданууднаа болоно, мяханай өөрынь үнэ сэн дээшэлээ ха юм.

Энэ фермэһээ холо бэшэ 24000 гахай жэл соо шахан тарглуулха шадалтай аймагууд хоорондын комплекс баригдажа эхилээ. Нүхэр Лазарев эндэ поршоонхонуудаа тушааха байһанаа мэдэнэ. Тиимэһээ хайшан гээ һаа, гарза багатайгаар энээниень хэрэглэхэ гээшэб гэжэ туршана.

— Үшөө һайнаар хаража, бодожо үзэхэ хэрэгтэй. Шэнэ юумэн тансата һайнаар ябаха гэжэ байхагүй. Саг хэрэгтэй. Комплексын баригдатар эмэ гахайнуудаа олошоруулжа, жэл соо 5000 поршоонхо абаха аргатай болохо ёһотойбди, — гээд, Яков Иванович шоото тасняс гүүлэн, энэ шэнэ юумэнэй юундэ хэрэгтэй, һайн байһаниие тоо, баримтануудаар гэршэлэн харуулна.

Энэ фермэдэ ажалай эмхидхэл тон һайн гэжэ хэлэлтэй. Эндэ хүдэлдэг хүн бүхэн юу хэхэ, яажа хэхэ байһанаа тоб байса мэдэнэ.

Яков Иванович учётчигые баридаггүй юм. Тоо, бүридхэлөө өөрөө хэдэг. Харин ветеринарна фельдшер, коммунист Николай Идиатулин жэшээшэгүй ехэ туһа хүргэнэ бшуу.

Фермэ соогуур ябанабди. Хоёр корпус соогоо гахайнуудаа барина. Хоюулан соонь эдеэ бүйлүүлхэ түхеэрэлгэнүүд бии. Хажуудань бүри томо, хуу оньһожоруулагдамал байха шэнэ корпус баригдажа байнхай.

Юрэдөө, эндэ ябахадаа эзэниинь бэрхэ, шадамар гэжэ гансата ойлгохоор. Юумэн хуу эмхи гуримтай, ариг сэбэр, хашаа хорёонь задагай, таһархай бэшэ, хуу нарин нягтаар заһаатай.

Хяагтын-Адагай гахайн фермынхид «Родина», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозуудай гахайшадтай мүрысэдэг. Жэлдээ хоёр-гурба дахин бэе бэедээ ябалсажа, дүй дүршэлөө хубаалдажа байдаг юм. Гахайшан Наталья Ильинична Гладышева: «Хүршэнэртөө айлшалхадаа, олон шэнэ юумэ мэдэхэ боломоор байнал. Баһа тэдээнһээ дутаа һэн гүбди гээд, бүри һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха дуран хүрэдэг» — гэжэ мэдүүлээ.

— Гахайшад һайнаар ажаллаа даа! Фермымнай табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн ушарай гол оньһониинь хадаа энэ юрын зоной, гахайшадай оролдосо, тэдэнэй баян дүй дүршэл, габшагай ажал ха юм, — гэжэ Яков Иванович хэлэнэ.

Улаан булан соо һөөргөө оробобди. Энэ үедэ газааһаа нэгэ залуу янзын эхэнэр ороод:

— Яков Иванович, мүнөө үдэшэ хэшээлнай болохо гү?

— Болохо. Заал һаа болохо. Бэшэндээ хэлээрэй — гээд, эхэнэрэй гараһан хойно: «коммунис ажалай һургуулиин хэшээл мүнөө үдэшэ болохо юм даа. Жэлэймнай программа дүүрэнтэжэ байна. Үшөө хоёр хэшээл хэхэдээ дүүргэхэбди. Гахайшад бултадаа ябадаг, — гэжэ Яков Иванович хөөрэнэ.

Улаан булангай нэгэ үнлүүдэ табигдаһан өөрынь стол харахада, дээрэнь, доронь, хажуудань ханада хадаатай хоёр табсан дээрэ номууд, журналнууд, газетэһээ хайшалжа абаһан элдэб статьянууд. Илангаяа «Свиноводство» гэжэ журнал олон. «Һүүлэй шэнэ шэнэ юумэ мэдээгүй һаа, тон муу ха юм», —гэжэ фермые даагша энеэбхилэн хэлэнэ.

«Пограничный» совхозой Хяагтын-Адагай гахайн фермын табан жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ хэрэгтэнь ажахын ахамад ветеринарна врач Николай Григорьевич Шадрин бага бэшэ туһа хүргөө. Тэрээндэ үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэжэ байһанаа гахайшад мэдүүлээ һэн.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ,
манай корр.

СОЮЗНА РЕСПУБЛИКАНУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

УКРАИНА:

ЕХЭ ХИМИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДТА

КИЕВ. Хмельницкиин трансформаторна подстанцинуудай завод шэнэ түхэлэй трансформаторай подстанцинуудые бүтээн гаргажа эхилбэ. Эдэнь шэл утаһа хайлуулха ажалай бүтээсые хоёр шахуу дахин дээшэлүүлхэ байна.

Урдань хэрэглэгдэжэ байһан агрегадууд ходо эбдэрдэг, тэрэниие заһабарилхын түлөө үйлэдбэриие таһалдуулха баатай болодог һэн. Шэнэ трансформаторнууд эбдэрсэгүй гэжэ туршалганууд харуулаа. Тэрэниие ашаглалгада оруулхада, жэлэй турша соо арбан миллионһоо бага бэшэ түхэриг алмагдаха байна.

Россиин Федерациин болон Литвагай ССР-эй химиин предприятинуудта түрүүшын иимэ трансформаторнууд эльгээгдээ.

РСФСР:

УҺАЛУУРИИН МИЛЛИАРДНУУД

КРАСНОДАР. Бүхэсоюзна габшагай барилга — Краснодарай сөөрэм эдэ үдэрнүүдтэ ашаглалгада оруулагдахаар бэлэдхэгдэжэ байна. Барилгашад Хойто Кавказдахи эгээл ехэ гидротехническэ энэ барилгын хоёрдохи ээлжээе ашаглалгада тушаахаар бэлдэжэ байнхай. Судначуудай ябаха газарта түхеэрэгдэһэн шлюзүүд туршагдаа.

Кубань мүрэнэй миллиард кубометр уһые хабартаа суглуулан абаха уһанай хэмэл сөөрэмэй эрьенүүдые бэхилэлгын ажал мүнөө дүүрүүтэй байна. Тэндэ суглуулагдаһан уһан хабар, зунай үедэ барайгарай 125 мянган гектар газар уһалхада бардам хүрэхэ. Краснодарай сөөрэм түсэбтэ табан жэлэй һүүл багаар ашаглалгада тушаагдаха. Энэ сөөрэм хамта дээрээ 3 миллиард кубометр уһа суглуулха. Тэрэнь барайгарай 200 мянган гектар талмай уһалхада хүрэхэ байна.

УНИВЕРСИТЕДҮҮДЭЙ ХАНИ БАРИСААН

ЛЕНИНГРАД. Эндэхи А. А. Ждановай нэрэмжэтэ университет ГДР-эй Лейпцигэй университет хоёрой хоорондо 1974—1975 онуудай туршада научна харилсаа холбоо тогтоохо шэнэ программада гар табигдаба.

Ленинградай университедтэй саг үргэлжын холбоо байгуулһан хариин гүрэнүүдэй арбан гурбан университедэй дунда Лейпцигэй университет онсо һуури эзэлнэ. Энэ университедтэй ленинградайхид түрүүлэн холбоо байгуулһан юм. Аша үрэтэй харилсаа холбооной байгуулагдаһаар арбан табан жэл үнгэрөө. Энэ үе соо хани барисаан нилээд үргэдхэгдөө.

Ниитын болон техническэ эрдэмэй талаар хорин хоёр темэ бэлдэгдэхэ гэжэ шэнэ программаар хараалагдана. Университедүүдэй профессорнууд, багшанар бэе бэедээ айлшалалсажа байха юм.

МОЛДАВИ:

ЭВМ «УХАА» ЗОХЕОНО

КИШИНЕВ. СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ тоолон бодолгын машинануудые бүтээдэг Кишиневой завод тоолон-тодорхойлолгын машинанууда түхеэрэлгын матрицануудые гаргажа эхилбэ.

Иимэ ажалые гансал эхэнэрнүүдэй урин нугархай гарнууд бүтээжэ шадаха. Тиимэ хадань энэ продукци гаргадаг цехтэ гансал залуу басагад хүдэлнэ.

Хахад миллиметр диаметртэй 50 мянган феррит сахаригууд пластмассаар хэгдэһэн пленко руу һуулгагдадаг. Тэрэ сахаригууд нарихан зэд утаһаар бэе бэедээ барисалдуулан «оёгдодог». Һүүлээрнь энэ орёо үлхөө тусхай армагта бэхилэгдэдэг. Мүнөө пластмасса пленконь хэрэггүй болоо. Тэрээниие тусхай химиин бодос соо хэжэ хайлуулхада, матрица бэлэн болохо юм.

Арбан хоёр иимэ матрица тоолон-тодорхойлолгын машинада хэрэглэгдэнэ.

НЮТАГАЙХИДТАА ТООСОНО

КИШИНЕВ. Молдавиин ССР-эй арадай артистнар Екатерина Казимирова, Мефодий Апостолов болон Константин Константинов гэгшэд хүдөөгэй ажалшадай баяр хүргэхэдэ, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэн баясадаг юм. Тээд энэ удаа тэдэнэртэ барюулһан хилээмэн хэзээнэйхиһээ үнэтэйгөөр һанагдаа. Юуб гэхэдэ, Слободзейскэ районой Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой ажалшад эдэнэй нютагайхидынь юм. Эдэ гурбан Суклей тосхондо түрэһэн, эндэ һургуули дүүргэһэн, артистын мэргэжэлээ шудалжа эхилһэн байгаа.

Молдавиин А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ хүгжэмтэ драмын театрай артистнар хүдөөгэй клуб соо наада харуулхадаа, Гоголиин «Ревизор», Шекспирэй «Ромео ба Джульетта», национальна драматургиин классик Александриин комединүүдһээ хэһэгүүдые гүйсэдхөө.

«Искусствын уран бэлигтэн — хүдөөгэй ажалшадта» гэһэн уряа доро үнгэргэгдэжэ байһан габшагай һарын үедэ энэ уулзалга болоо.

ЛИТВА:

РАДИО МЕЛИОРАТОРНУУДТА ТУҺАЛНА

ВИЛЬНЮС. Литвагай хойто зүгтэ оршодог мелиоративна барилгын Акмянска управленидэ газар хатааха ажалые хүтэлбэрилхэ диспетчерскэ албан хүдэлжэ эхилбэ. Тиигэжэ республикын барилгые оньһожоруулха управлени радиогоор хүсэд хангагдана.

ЛАТВИ:

ХОЛЫН ЗАМДА ЭЛЬГЭЭГДЭНЭ

ДАУГАВПИЛС. «Һэргылэгты! Шэл!» — Ригэдэхи сонхын шэл гаргадаг «Саркадаугава» гэжэ заводой холын замда эльгээгдэдэг хайрсагууд дээрэ иимэ үгэнүүд үсөөн харагдадаг болоо. «Латватара» гэжэ предприяти заводой продукци зөөхэ тусхай контейнернүүдые иишэ эльгээдэг болобо.

Контейнернүүд 8—10 жэл соо хэрэглэгдэхэ «Латватара» завод жэлэй туршада найма мянга гаран кубометр хабтагай алмаха байна.

Ороной шэлэй бусад заводуудай иимэ контейнернүүдые хэрэглэдэг байһые харада абан, «Латватарын» коллектив предприятиингаа үйлэдбэриин хүсые нилээд үргэдхэхые хараална.

ТАСС-ай корр.

КРАСНОЯРСКА ХИЗААР. Норильска горнометаллургическа комбинадта «Октябрьский» руднигай түрүүшын ээлжээн ашаглалгада оробо. Түсэбтэ табан жэлэй энэ шухала барилга жэл гурбан һараар урид ашаглагдажа эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: руднигай газар дээрэхи бүлэг барилга харуулагдана.

Улаан-Үдын аймагай колхоз, совхозууд гүрэндэ ... шааха 3 һарынгаа түсэб, даабариие болзорһоо урид ... гэһэн юм. «Пригородный» совхозой һаалишад боло... шад түсэбэй дүүргэлтэдэ хубитаяа яһала оруула... хозой дүй дүршэлтэй һаалишадай нэгэн Анна Кл... Нетесева (зураг дээрэ) хоёр һарын туршада хару... байһан үнеэн бүриһөө 764 килограмм һү һаажа, ... сооһоо онсо шалгарба.

З. ВЕСНИНАГАЙ фо...

КОММУНИС СУББОТНИГОЙ ТҮҮХЭҺЭЭ...

(Москва-Сортировочная депод... түрүүшын коммунис субботни... болоһоор 55 жэл)

55 жэлэй саада тээ манай орон дотор эгээл түрүүшын коммунис субботник эмхидхэгдэһэн байна. 1919 оной хүндэ хүшэр хабар һэн. Энэ оной апрелиин 12-ой «Правда» газетэдэ В. И. Ленинэй бэшэһэн РКП (б)-гэй ЦК-гай «Зүүн фронтын байдал тушаа» гэһэн тезисүүд тунхаглагдаба. Тезисүүд соогоо Коммунис партиин ЦК Октябриин революциин агуу ехэ туйлалтануудые нангинаар хамгаалжа, Совет засагай бүхы дайсадтай ами наһаяа гамнангүйгөөр тэмсэхые хүдэлмэришэн арадые уряалһан байгаа.

Тэрэ үедэ Зүүн фронтын эгээ шухала болоод байһан дээрэһээ 40 мянган партийна, профсоюзай эдэбхитэдые ба түрүү хүдэлмэришэдые тиишэ эльгээхэ хэрэгтэй болоһон байна. Апрелиин 12-то Петроградһаа поездоор улаан армеецүүдые Москва асараад, паровозуудай үгы дээрэһээ зүүлжээ ошохо аргагүй болоод байгаа. Москва-Сортировочная станци дээрэ һандаржа, ябахаяа болиһон паровозуудһаа бэшэ юумэн үгы байһан юм.

Иимэ хүндэ ушарай тохёолдоод байхада, апрелиин 12-ой үдэшэ Московско-Казанска түмэр замай Москва-Сортировочная гэжэ станциин депогой 13 хүдэлмэришэн манай ороной түүхын хуудаһанда эгээл түрүүшын коммунис субботник эмхидхэһэн байна. Энэ баатаршалга гаргаһан коммунистнуудые нэрлэбэл иимэ: слесарьнүүдэй бригадир, депогой комиссар Иван Ефимович Бураков, станциин Улаан Гвардиин начальник байһан Пётр Степанович Кабанов, машинист Яков Михайлович Кондратьев, котельщик Фёдор Иванович Павлов, слесарьнүүдэй бригадир Андрей Иванович Усачев, слесарьнүүд Яков Фёдорович Гарлупин, Михаил Антонович Кабанов, Пётр Иванович Шатков, Андрей Васильевич Каракчеев, Василий Иванович Наперстков, Пётр Васильевич Петров, эдэнэртэй һаналаа нэгэдэһэн партийна бэшэ слесарь Василий Михайлович Сидельников, хүдэлмэришэн Аксинья Васильевна Кабанова болонод.

Эдэнэр, Совет республикын патриодууд, апрелиин 12-ой һүни 10 часай турша соо 3 паровоз заһабарилжа, аян замда гаргахаар бэлэн болгоһон юм. Тэрэ дары эдэ паровозууд Зүүн фронт улаан армеецүүдые һуулгаад ябаа һэн. Эдэ зоригтойшуул хүдэлмэриингөө һүүлээр Колчак дайсаниие хүсэд илатар суббото бүхэндэ ажаллаха гэһэн шиидхэбэри абаһан байнад.

Тиихэдэ түрүүшын субботник эмхидхэгшэд асари ехэ баатаршалга гаргабабди, гайхамшагта түүхын удхашанартай хүдэлөөнэй эхи табибабди гэжэ ой ухаандаашье оруулаагүй байгаа. Тэдэнэр хадаа Октябриин агуу ехэ туйлалтануудые хамгаалха, дайсадые дараха сагые ойртуулха гэһэн нэгэ зорилго урдаа табиһан байха юм.

1919 оной апрелиин 12-то тунхаглагдаһан партиин ЦК-гай уряада харюу болгон, хүдэлмэришэд ба тараашад ажалай эдэбхи үүсхэл үргэнөөр дэлгэрүүлбэ, Москва-Сортировочная депогой коммунис ячейкын үүсхэлые хаа-яагүй дэмжэбэд. Гансал Москва шадар бэшэ, харин манай ороной бэшэ олон городуудаар коммунис субботнигууд болоо. Иваново-Вознесенскэ, Казанска губернинүүдтэ, Волго, Ураал шадарай городуудаар ба бэшэ хүдөө нютагуудта иимэ субботнигууд эмхидхэгдэбэ. Апрель һараһаа хожомоо, 1920 оной май — июль с... ботнигуудта ехэнхи... замай коммунистнууд далсадаг байгаа һ... оной август һараһа... жэ, хүдэлмэришэд, ...шад, партийна бэшэ комсомол залуушуу... олон тоото хүнүүд ...даг болоһон байна.

Коммунис суббот... тиимэ бэлэхэнээр... шэ, харин бү... хуушан һанал ... гээгдэнги занша... гурим баримталһан ... тэй тэмсэн, өөртөө ш... гарган үнгэргэгдэдэг ... юм. Энээн тухай Са... родой урданай бол... И. Лычев иигэжэ ... «Бидэ 1919 ондо ар... мунистнар түрүүлжэ... үбшэнтэй тэмсэхын т... родой гудамжануудые... лэхэ субботнигуудта ... байгаабди. Нэгэтэ ... нэй хүрзэ, лоом ... саһа, мүльһэ ба... шорой арилгажа ... дамнай, дээдэ ... нуудһаа буржуйнар, ... этэгээдүүд наадала... шууяа гаргаба. Бидэ... дураа гутажа, энээ... губгүйсэдкомдо ма... бди. Хойто үдэрынь ... газаахияа арилгахы... эрэшүүлые, эхэнэ... албадаһан соносхо... һэн».

Түрүүшын суббот... хүдэлмэриин сагай ... нэй һүүлдэ, түлбэр... үнгэргэгдэдэг байга... хадаа транспортын ... түлишын бэрхэшээл ... ха, халдабарита үб... тэй тэмсэхын түлөө ... хэгдэгшэ һэн. Апре... болоһон субботни... эхилжэ, 1919 оной ... нэй Бүхэроссиин ба... болоһон олон тоото ... нигуудта хүрэжэ ерэһэ... ха юм. Энэ хадаа ... коммунис ёһоор хан... май түрүүшын ехэ ... эхин боложо үгэһэн ...

Мүн баһа түрүүш... мунис субботнигууд ... лис мүрысөөнэй эхи... табиһан байна бшуу. ... нигуудай болоожо ... мүрысөөнэй гол янзы... жэнүүд тодоржо гара... Энээндэ хабаадагшад ... мэриин һүүлдэ түлб... гөөр ажалладаг, эдэб... хэл гаргадаг, саг үргэ... бэедээ туһалалсадаг ... габьяатайгаар хүдэл... дэг байгаа. Субботни... ажалай бүтээсэ жэнш... лайхида орходоо хо... ехэ байдаг байба. ... римтанууд — соци... рысөөнэй шухала ... нүүд — анха түрүү... тон элеэр субботни... үедэ харагдаһан ба...

Һүүлэй жэлнүүдтэ ... орон дотор жэл бүр... Ленинэй түрэһэн ... зорюулжа, улаан с... гууд эмхидхэгдэдэг ... тай болонхой. Энэ ... манай арад ажалай ... гэжэ тоолодог.

Үнгэрһэн 1973 он... орондо олон милли... хүнүүд коммунис с... то хабаадалсаа һэн ... манай республика ... мянган хүн субботн... ража, 2 миллионһоо ... хэригэй продукци ... рилһэн байна. Тэр... мянган түхэригынь ... табан жэлэй жаса... лагдаһан байгаа.

Энэ оной апрели... болохоёо байһан су... олон тоото хүдэл... хүдөөгэй ажалшад, ... но-техническэ хүдэл... шэд, студентнэр, ... шударгыгаар хүдэл... үдэрые ажалай гай... һайндэр болгохонь ... гүй.

Б. ДОР...
...н Сибириин ... институдай КП... түүхын кафедрын ...

Июниин 16-да—СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта

…АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

…РЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ …ЕЗНОДОРОЖНО ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

…СССР-эй Верховно Со… һунгалта үнгэргэхэ … дүримэй» 47-дохи, …дахи, 49-дэхи статьянуу… үндэһөөр СССР-эй Вер… Соведэй Националь…нуудай Советдэ Бу… АССР-hээ һунгалта … Железнодорожно …улиин округой комис… нийтын эмхинүүдэй, …үүдэй ба ажалшадай …тивүүдэй түлөөлэг… бүридүүлэн батал…

…унгуулиин комиссиин …үлэгшэ **Васильева** Эми… Ермаковна — Зүүн …рийн түмэр замай …н-Үдын отделениин …ницын медицинскэ хү…рилэгшэдэй коллектив…

…унгуулиин комиссиин …үлэгшын орлогшо **Би…** Михаил Степанович … Улаан-Үдын локомотив… заһабарилгын заводой …мотив хабсаралгын це… хүдэлмэришэд, инже…-техническэ хүдэлмэри… болон алба хаагшад…

…унгуулиин комиссиин …етарь **Болдонов Леонид** …нович — Железнодо… районно коммунис ор…цииhaa.

…унгуулиин комиссиин …үүд:

…зыров Александр За…маганович — Буряадай хүдөө ажахын институдай багшанарhaa:

Батуева Валентина Аймполовна — Улаан-Үдын авиационно заводой цехэй профессиональна организациhaa;

Васильцов Виктор Александрович — Улаан-Үдын ТЭЦ-эй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Квенталиани Александр Александрович — Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдын отделениин хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Красивых Валентина Петровна — барилга-хабсаралгын 397-дохи поездын Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Рыгзынов Юрий Будажапович — Улаан-Үдын «Бурятгражданпроект» институдай Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Сафронова Валентина Андреевна — 9-дэхи ГПТУ-гай багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдhөө;

Фищук Нина Артемовна — Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото. Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

…АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

…РЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ОКТЯБРЬСКА ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

…СССР-эй Верховно Со… һунгалта үнгэргэхэ … дүримэй» 47-дохи, …дахи, 49-дэхи статьянуу… үндэһөөр СССР-эй …ховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ …адай АССР-hээ һун… үнгэргэхэ Октябрьска …уулиин округой комис… нийтын эмхинүүдэй, …гэмүүдэй ба ажалшадай …лективүүдэй түлөөлэг…hөө бүридүүлэн батал…

…унгуулиин комиссиин …үлэгшэ **Бережной** Лука …вич — «Востоксиб…трансэ» трестын Улаан… 8-дахи автобазын …элмэришэд, инженерно…ническэ хүдэлмэрилэг… болон алба хаагшадhaa:

…унгуулиин комиссиин …үлэгшын орлогшо …оева Тамара Николаевна — Улаан-Үдын нарин …ын фабрикын Залуу…лай Бүхэсоюзна Ленин… Коммунис Союзай ор…зациhaa.

…унгуулиин комиссиин …етарь **Башкеев** Виктор …олаевич — Октябрьска …нно коммунис организа…

…унгуулиин комиссиин …үүд:

…ранзин Николай Алек…рович — Улаан-Үдын …консервын комбинадай …сна заводой хүдэлмэ…д, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Бурдин Николай Николаевич — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай Октябрьска районно организациhaa;

Бутуханова Надежда Дмитриевна — Улаан-Үдэ хотын 35-дахи һургуулиин багшанар болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Балдаев Родион Лазаревич — СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Ермакова Евдокия Ивановна — Улаан-Үдын нооһо угаадаг фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Петров Петр Дементьевич — Буряадай мебелиин ба модо болбосоруулгын комбинадай профессиональна организациhaa;

Сультимова Нина Цыденовна — республиканска больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ:

Шайморданова Нина Шамтиевна — Буряадай барилгын управлениин барилга-хабсаралгын 1-дэхи управлениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa:

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото. Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

…АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

…ЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ …ТСКЭ ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

…СССР-эй Верховно Совед… һунгалта үнгэргэхэ ту… дүримэй» 47-дохи, 48-… 49-дэхи статьянуудай …һөөр СССР-эй Верхов… Соведэй Национальность… Советдэ Буряадай …hээ һунгалта үнгэр… Советскэ һунгуулиин …гой комиссие нийтын …үүдэй, бүлгэмүүдэй …жалшадай коллективүү… түлөөлэгшэдһөө бүри… баталха:

…унгуулиин комиссиин …үлэгшэ **Фролов** Дам… Шагдурович — Зүүн …риин технологическа …тудай багшанарhaa;

…унгуулиин комиссиин …үлэгшын орлогшо **Ти…** Меркурий Федоро… — Улаан-Үдын «Элект…машина» заводой хүдэл…шэд, инженерно-техни… хүдэлмэрилэгшэд бо… алба хаагшадhaa:

…унгуулиин комиссиин …етарь **Ячменева** Галина …тантиновна — Советскэ …нно коммунис органи…

…унгуулиин комиссиин …үүд:

…адмаев Валерий Вах…вич — Улаан-Үдын …предприятиин авиаци… техническэ баазын хү…мэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай коллективhээ;

Гуляшинова Евгения Васильевна — Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой 5-дахи цехэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай коллективhээ;

Золотарева Нина Васильевна — «Знание» бүлгэмэй Буряадай Республиканска организациhaa;

Ковынев Михаил Федорович — Улаан-Үдын гарнизоной сэрэгэй алба хаагшадhaa;

Мартынова Луиза Николаевна — «Правда Бурятии» газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Миронова Роза Николаевна — Улаан-Үдын оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Хентаев Петр Петрович — Улаан-Үдын городской 1-дэхи больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Шульгин Александр Иванович — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай Советскэ районно организациhaa:

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото. Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ БАРГАЖАНАЙ ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Баргажанай һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Арсеньев** Константин Иванович — Баргажанай аймагай Баргажанай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Очиржапова** Дарима Аранзаевна — Хурамхаанай аймагай Аргатын совхозой профессиональна организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Гармаев** Ревомир Баярович — Баргажанай районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Абрикосова Галина Владимировна — Прибайкалиин аймагай Турунтаевын дунда һургуулиин Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa:

Борисевич Анатолий Михайлович — Прибайкалиин аймагай Байгалай леспромхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Дармаева Надежда Очировна — Баргажанай аймагай хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Дондупов Данцаран Цыденжапович — Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa:

Доржиева Роза Батуевна — Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa:

Зверьков Александр Савельевич — Хурамхаанай аймагай «Сельхозтехникын» Могойтын отделениин коммунис партийна организациhaa:

Ненашев Ефим Павлович — Хойто-Байгалай районно коммунис организациhaa:

Седунов Владимир Ильич — Прибайкалиин аймагай «Зырянский» совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ЗЭДЫН ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Зэдын һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Мадагуев** Леонтий Степанович — Зэдын аймагай XX партийна съездын нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Ивченко** Елизавета Павловна — Захааминай аймагай Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай профессиональна организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Трофимов** Василий Иннокентьевич — Зэдын районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Дашеева Светлана Бимбаевна — Захааминай аймагай Ёнгорбойн совхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Зюлькова Римма Владимировна — Захааминай аймагай Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай хамһабариин ажахын хүдэлмэришэд болон алба хаагшадhaa;

Клочихина Тамара Васильевна — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай Зэдын районно организациhaa;

Мункуев Бальжи Гончикович — Зэдын аймагай Бургалтайн дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ.

Мункуева Нина Лубсановна — Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa;

Островский Николай Михайлович — Захааминай аймагай Михайловкын совхозой коммунис партийна организациhaa;

Парфенова Валентина Константиновна — Захааминай аймагай мяханай комбинадай профессиональна организациhaa;

Чагдуров Ринчин Цыренжиевич — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ЗАГАРАЙН ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Загарайн һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Занграева** Татьяна Константиновна — Загарайн аймагай «Гигант» колхозой колхознигуудhaa.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо — **Цыдыпов** Нима Дашиевич — Буряадай гүрэнэй хүдөө ажахын туршалгын станциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Буерачный** Эдуард Иванович Улаан-Үдын районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Амшеев Юрий Апханович — Улаан-Үдын аймагай Тарбагатайн больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Иванова Александра Андреевна — Улаан-Үдын аймагай «Пригородный» совхозой профессиональна организациhaa;

Нелюбина Альбина Ивановна — Загарайн аймагай Шэнэ-Бэрээнэй заһабариин заводой коммунис партийна организациhaa;

Сафронов Петр Семенович — Загарайн аймагай «Татарский ключ» гэжэ карьероуправлениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Урбанова Зоя Гавриловна — Загарайн аймагай Загарайн дунда һургуулиин Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Цыденжапов Бимба Цыдыпович — Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa;

Шитина Лукерья Мироновна — Улаан-Үдын аймагай «Искра» колхозой колхознигуудhaa;

Эрдынеев Василий Бальжирович — Улаан-Үдын аймагай Ивалгын туршалга-үйлэдбэрилгын хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ КАБАНСКЫН ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Кабанскын һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Струневич** Валентин Иванович — Кабанскын аймагай Тимлюйн асбестоцемент хэрэгсэлнүүдэй заводой коммунис партийна организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Мохосоева** Дора Байкаловна — Кабанскын аймагай дунда һургуулиин профессиональна организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Лукьянов** Михаил Александрович — Кабанскын районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Бабушкин Михаил Матвеевич — Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa;

Каюмова Светлана Сергеевна — Кабанскын аймагай Тимлюйн асбестоцемент хэрэгсэлнүүдэй заводой хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Кыштымов Александр Иннокентьевич — Кабанскын аймагай Тимлюйн цементын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Литвинцева Нина Николаевна — Кабанскын аймагай Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Соболев Александр Александрович — Кабанскын аймагай эд хэрэглэгшэдэй бүлгэмэй профессиональна организациhaa;

Тыхенов Александр Владимирович — Кабанскын аймагай «Шергинский» совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa;

Хабарова Олимпиада Прокопьевна — Кабанскын аймагай больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Харжеева Елизавета Баяндаевна — Кабанскын аймагай Оймορой совхозой хүдэлмэришэд, болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдhээ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ХЯАГТЫН ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Хяагтын һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Виноградов** Петр Петрович — Хяагтын аймагай Хяагтын ээрэлгын-трикотажна фабрикын хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай коллективhээ.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Максарова** Валентина Васильевна — Сэлэнгын аймагай Жаргалантын участково больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Белозеров** Петр Екимович — Хяагтын районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Батуев Василий Дашиевич — Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Бадмажапова Екатерина Магбуновна — Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой коммунис партийна организациhaa;

Дэлзанов Максим Дагбаевич — Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa:

Дамбаева Бимбацу Доржиевна — Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa:

Кречетов Виктор Алексеевич — Хяагтын аймагай Хяагтын плавикошпатова руднигай шанаржуулгын фабрикын хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай коллективhээ;

Серебренников Константин Михайлович — Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой профессиональна организациhaa;

Сыроватский Василий Васильевич — Арми, Авиаци, Флодто туһалха һайн дуранай бүлгэмэй (ДОСААФ) Хяагтын районно организациhaa;

Сайдукова Галина Иннокентьевна — Сэлэнгын аймагай Гусиноозёрскын 2-дохи дунда һургуулиин багшанар, техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай коллективhээ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото. Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ МУХАР-ШЭБЭРЭЙ ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Мухар-Шэбэрэй һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Устинов** Сергей Вахрамович — Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Селиванова** Тамара Матвеевна — Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй найман жэлэй һургуулиин багшанарай, техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай коллективhээ.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Жамсаранов** Ринчин Хандажапович — Мухар-Шэбэрэй районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Базарсадаева Балмасу Содномовна — Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой профессиональна организациhaa;

Балданова Валентина Дондуковна — Бэшүүрэй аймагай Бэшүүрэй совхозой 2-дохи отделениин профессиональна организациhaa:

Доржиев Галсан Пунцыкович — Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой коммунис партийна организациhaa:

Калашников Василий Яковлевич — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Лишкеева Людмила Николаевна — Мухар-Шэбэрэй аймагай санитарно-эпидемиологическа станциин медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдһөө;

Сангаев Даши Цыренович — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Знамя Ленина» колхозой колхознигуудhaa;

Смолин Виктор Владимирович — Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой колхознигуудhaa;

Цыденжапов Доржи Цыбикович — Бэшүүрэй аймагай Бодонгуудай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ТҮНХЭНЭЙ ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Түнхэнэй һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Васильева** Энергина Зангеевна — Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй дунда һургуулиин багшанарай, техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай коллективhээ.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Мангадаева** Валентина Лопсоевна — Ахын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудhaa.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Пахахинов** Вячеслав Константинович — Түнхэнэй районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Галсанов Сергей Субанович — Ахын районно коммунис организациhaa;

Зверев Александр Михайлович — Түнхэнэй аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Маншеев Бадма Цыренович — Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa;

Ошоров Михаил Дашеевич — Ахын аймагай хэлхээ холбооной узелай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa;

Рожина Галина Дмитриевна — Түнхэнэй аймагай больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ:

Сыренова Дулма Сахияевна — Түнхэнэй аймагай Саянай совхозой профессиональна организациhaa:

Усольцева Татьяна Константиновна — Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Целовальников Александр Ильич — Ахын аймагай ветеринарна станциин хүдэлмэришэд болон алба хаагшадhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-hээ СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ ҺУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ ХОРИИН ҺУНГУУЛИИН ОКРУГОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай дүримэй» 47-дохи, 48-дахи, 49-дэхи статьянуудай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Советдэ Буряадай АССР-hээ һунгалта үнгэргэхэ Хориин һунгуулиин округой комиссие нийтын эмхинүүдэй, бүлгэмүүдэй ба ажалшадай коллективүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридүүлэн баталха:

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшэ **Ломоносов** Валентин Михайлович — Хориин аймагай Хориин леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa.

Һунгуулиин комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Рампилова** Рыгзема Намсараевна — Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa.

Һунгуулиин комиссиин секретарь **Дагбаев** Данзан Дагбаевич — Хориин районно коммунис организациhaa.

Һунгуулиин комиссиин гэшүүд:

Григорьева Раиса Ивановна — Яруунын аймагай больницын медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Данилин Виталий Семенович — Хэжэнгын аймагай Худанай леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa:

Дондоков Доржо-Жалсан Бадмаевич — Хэжэнгын аймагай Үлзытын дунда һургуулиин багшанар, алба хаагшад болон техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Доржиева Галина Дубшановна — Хориин аймагай Анаагай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадhaa:

Каменская Лариса Владимировна — Хориин аймагай оньһожоруулагдаһан нүүдэл 335-дахи колонный Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай организациhaa;

Печенюк Иван Захарович — Баунтын аймагай Багдаринай геологическа экспедициин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадhaa:

Ринчинов Николай Цыбикович — Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой колхознигуудhaa:

Цыренжапова Нина Найдановна — Яруунын аймагай «Дружба» колхозой колхознигуудhaa.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1974 оной апрелиин 10.

МҮНӨӨДЭР— КОСМОНАВТИКЫН ҮДЭР

Космонавтнуудые бэлдэдэг Ю. А. Гагаринай нэрэмжэтэ Түбтэ «Союз» гэжэ замбуулинай онгосын тренажер дээрэ «Союз-Аполлон» гэһэн хамтын программын ниидэлгэнүүдтэ хабаадалсаха экипажнууд һорилго хэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй лётчик-космонавтнууд А. В. Филипченко, Н. Н. Рукавишников гэгшэд тренажерой пультда.

ТАСС-ай фотохроника.

Мүнөөдэр —

Космонавтикын үдэр

ЗАМБУУЛИНАЙ НЮУСАНУУД ШЭНЖЭЛЭГДЭНЭ

1934 оной мартын һүүлээй ба апрелиин эхин үдэрнүүдтэ СССР-эй Наукануудай академи стратосферэ шэнжэлгээр орон доторовбухэсоюзна түрүүшын конференци үнгэргэһэн байна. Тэрэ конференцидэ академиин президент А. П. Карпинский түрүүтэй элитэ ехэ эрдэмтэд хабаадалсаһан юм. Элидхэл хэгшэдэй тоодо замбуулинай дайда руу табигдаха ракетнэ түхеэрэлгэнүүдэй ерээдүйн ахамад конструктор С. П. Королев байлсаһан. Ракетчигүүдэй хэһэн элидхэлдэ академиин президентын айхабтар ехэ анхарал хандуулһаниие тэндэ байлсаһан хүнүүд мүнөө һанан дурдадаг байна. «Залуу инженертэ үгэ үгтэбэ» гэжэ соносхогдоходонь академик конференциин түрүүлэгшын һууриһаа бодожо, үгэ хэлэгшэдэ дүтэлэн һуугаад, гараа шэхэндээ табижа ерээд, ехэл анхаралтайгаар шагнаһан юм гэхэ. Инженер элидхэлээ иимэ үгэнүүдээр дүүргэһэн байна: «Реактивна аргаар ниидэхэ аппарадуудые зохёон бүтээхэ хүдэлмэри бэлэн бэшэ, гэбэшье айхабтар һонин, ерээдүйдэ ехэ юумэ түйлажа боломоор...».

С. П. Королев иимэ этигэл найдабаритайгаар хэлэхэ дүүрэн эрхэтэй байһан. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй хүтэлбэри доро ажаллажа байһан туршалгын конструкторска организаци «реактивна дабшаса шэнжэлдэг бүлэг» гэжэ нэрлэгдээд, 1933 ондо шэнгэн түлишөөр хүдэлдэг түрүүшын ракетэ зохёожо, тэнгэри өөдэ амжалтатай табиһан бэлэй. Тэрэ үедэ газодинамическа лабораториин ба ракетнэ дабшаса шэнжэлдэг бүлэг хоёрой коллективүүд нэгэдхэгдэжэ, дэлхэй дээрэ анха түрүүшын реактивна научно-шэнжэлгын институт (РНИИ) манай орондо хүдэлжэ эхилһэн юм. Энэл институтда шэнгэн түлишөөр хүдэлдэг реактивна двигательнүүд амжалтатайгаар зохёон бүтээгдэжэ захалһан гээшэ.

Замбуулинай захагүй дайда руу дабшаха хэрэгтэ СССР-эй Наукануудай академиин ба тэрэнэй эрдэмтэдэй ямар ехэ үүргэ дүүргэһэниие эдэ баримтанууд элишэлэн гэршэлнэ. Гушаад онуудай үедэ имагтал манай орон дотор бодото космонавтикын үндэһэ һуури табигдаһан шуу.

Манай Наукануудай академиин бүхы түүхэдэ эсэгэ оронойнмнай эрдэмтэд замбуулинай дайдые шэнжэлгэдэ түйлай ехэ анхарал табидаг байһан гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээ болгон, Венерын атмосферые тодорхойлһон агууехэ эрдэмтэ М. В. Ломоносовые, теоретическэ космонавтикын үндэһэ һуури табигша К. Э. Циолковскиие, авиаци ба космонавтика тушаа эрдэм ухаанда хубитаяа ехээр оруулһан Н. Е. Жуковский, С. А. Чаплыгин, В. П. Ветчинкин болон бусадые һанаад үзэел.

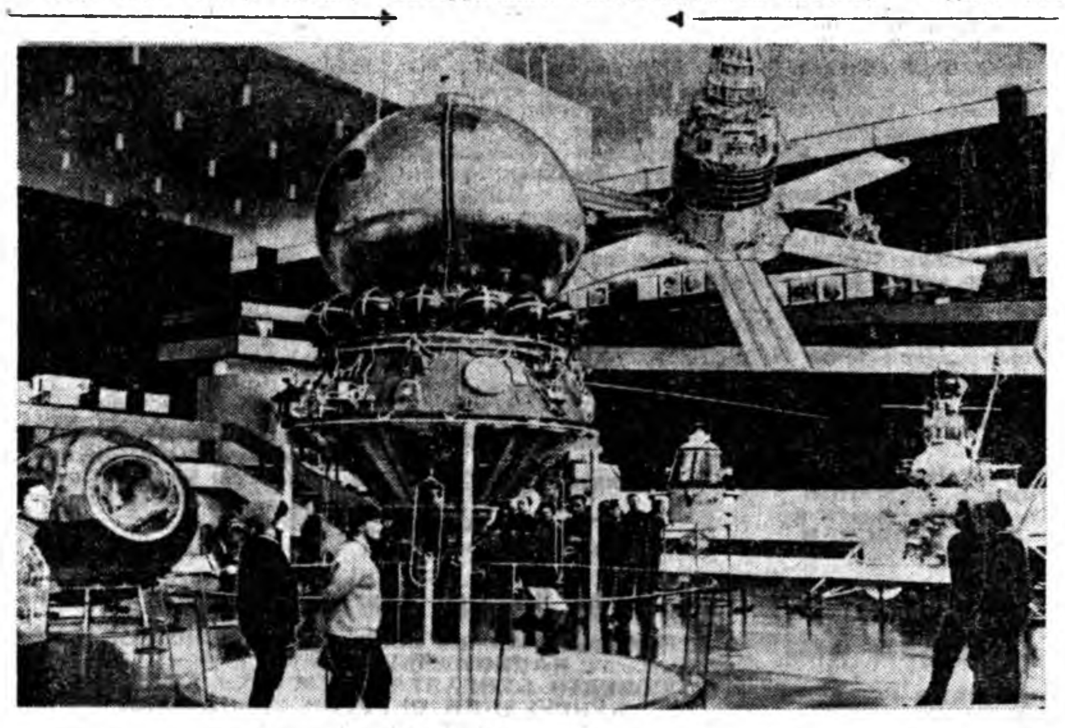
Манай орондо эрдэм наукын, техникын тон ехээр хүгжөөгдэһэн хойно атмосферын дээдэ хубиие, удаань замбуулинай дайдые түсэбэй ёһоор бүхы талаһаань шэнжэлхэ, хүсэ ехэтэй ракетэ зохёон бүтээхэ арга олдоһон байна. Энэ талаар хэгдэжэ байһан ажалда «академическэ» ракетэ бодото алхам боложо үгэһэн. Байгаали шэнжэлхэ зорилготой түрүүшын ракетэ 1951 ондо огторгой өөдэ табигдаа һэн. Тэрэнэй орёо нарин приборнуудынь агаарай бүридэлые, хамаг хубилалтануудыень шэнжэлхэ арга олгоо. СССР-эй Наукануудай академиин дэргэдэ академик А. А. Благонравовай хүтэлбэрилгэ доро агаарай дээдэ хубиие шэнжэлхэ талаар комисси эмхидхэгдэһэн байна.

Манай үе сагай эрилтэдэ харюусамаар, замбуулинай дайда шэнжэлхэ совет программа бодотоор бэелүүлхэ теоретическэ холын хараата асуудал шиидхэлгэдэ, энэ зорилгоор шэнэ онол арга ба хэрэгсэлнүүдые зохёон байгуулгада СССР-эй Наукануудай академиин эрдэмтэд түйлай ехэ габьяатай. Эрдэмтэдэймнай хүтэлбэри доро замбуулинай ракетнэ техникэ — онгосо абажа гарадаг ракетэ, планетэ хоорондын автомат станци, хүнэй гараар жолоодогдон замбуулинай дайдаар ниидэдэг онгосонууд бүтээгдээ, онгосонуудай ниидэлгэ хүтэлбэрилхэ радиотехническэ ба стартова комплекснууд, ниидэлгэ заһан залаха ба тоо бодохо центрнүүд баригдаа. Медико-биологиин талаар орёо асуудалнууд амжалтатайгаар шиидхэгдэнхэй.

Эдэ бүгэдые амжалтатай һайнаар шиидхэлгэдэ габьяатай байһан эрдэмтэдэй нэрэ солые омог баяртайгаар дурдаха эрхэтэйбди. Тусхайлан хэлэбэл, мүнөө үеын космонавтикын теоретическэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ сэгнэгдэшэгүй ехээр хубитаяа оруулһан, СССР-эй Наукануудай академиин президент М. В. Келдыш, бодото космонавтикын үндэһэ һуури табигша, замбуулинай түрүүшын ракетэнүүдэй ахамад конструктор академик С. П. Королев, Эсэгэ оронойнмнай ракетнэ двигательнүүдые бүтээлгэ ба тэрэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ габьяатай академик В. П. Глушко, замбуулинай дайдые шэнжэлгэдэ шухала хэрэгсэлнүүдые зохёолгодо тон ехэ үүргэ дүүргэһэн академик Н. К. Янгель, замбуулинай медицинэ ба биологиин эрдэм байгуулгада ехэ юумэ хэһэн академигүүд В. В. Парин, Н. М. Сисакян гэгшэдые нэрлэнгүй гарахын аргагүй.

Замбуулиниие шэнжэлгын үе сагай түүхэдэ үшөө олон эрдэмтэдэй нэрэ, академическэ ба һалбаринуудай научно-шэнжэлгын институдууд, конструкторска бюронууд, үйлэдбэриин организацинууд оронхой. Манай парти, правительствоор ходо дэмжэгдэжэ байдаг эдэ зохёон байгуулхы ехэ коллективүүд үзэгдөө дуулдаагүй түйлалтада хүрөө. Совет орон хүн түрэлтэндэ анха түрүүн замбуулинай дайда руу харгы табижа, манай дэлхэйн бүхы хүнүүдэй аша туһада замбуулинай дайдые шэнжэлэн тодорхойлгодо уласхоорондын харилсаанай үндэһэ һуури табяа.

1957 оной октябрь һарада табигдаһан Газарые тойрон дабшаха хэмэл одоной ниидэлгээр замбуулинай үе сагай эхилһээр 17-дохи жэл барагдахаяа байна. Эдэ жэлнүүдтэ түйлагдаһан юумэнүүдэй үрэ дүн согсолхын тула гэдэргээ эрьен хараха шухала.

КАЛУГА. Замбуулин шэнжэлгын түүхын Гүрэнэй музейн экспонадуудые хараха дуратайшуул эдэ үдэрнүүдтэ эндэ оло ороо ерэнэ. Музейн нээгдэһэн сагһаа хойшо хоёр миллионһоо дээшэ хүнүүд эндэ орожо гараа.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: музейн ракетнэ зал соо.

ТАСС-ай фотохроника.

Замбуулинай ракетнэ техникын аша туһаар агаарай дээдэ талын бүридэл тухай мэдээсэлнүүд элбэгээр абтанхай, газарай радиоционно бүһэлүүр тодорхойлогдоо. Замбуулинай дайдада тон орёо органическа молекулэй бии байһан тухай мэдээсэл үгэжэ шадаха радио-долгиной бии байһан элирүүлэгдээ. Газарай газаа талын оройлто — плазмосферэ гэдэгэй бии байһаниинь мүн лэ тодорхойлогдоо. Газарай геомагнитна поли, Наранай һалхи шэнжэлгэ айхабтар үнэтэй үрэ дүн үгөө. Замбуулинай дайда соогуур сүмэ сорьёһон онсо туяагай, Наран Газар хоёрой харилсаа холбооной физикын онсо шэнжэ шанарые тодорхойлго. Газарта дүтэ шадарай дайдада, Газарай атмосферэ ба биосферэдэ Наранай ямараар нүлөөлдэг байһаниие мэдэжэ абалга онсо һонирхолтой байха юм.

Астрономическа эрдэм ухаан Газарай агаарай далайе шэнжэлжэ дүүргээд, замбуулинай захагүй дайдын зарим хуби болохо галактика ба одо мүшэд дээрэ боложо байһан хубилалта ойлгохо ушарта дүтэлөө. Манай наранай аймагай, Газарай, тэрээндэ хүршэ планетэнүүдэй бии болоһон тухай шэнэ багсаамжанууд шэнжэлгын бата үндэһэ һуури дээрэ табигдана.

Автомат хэрэгсэлнүүдээр Һарые шэнжэлһэн ушарые замбуулин шэнжэлгэдэ түйлагдаһан ехэ амжалтада оруулха хэрэгтэй. 1959 ондо эхилэгдэһэн энэ хүдэлмэри ехэ амжалтада хүргэгдөө: Һарын хүрьһэнэй шорой автомат хэрэгсэлээр Газар дээрэ асарагдаа, тэрэшэлэн луноходой лаборатори олон хоногой туршада ехэ шэнжэлгэ хээ. Планетэ хоорондын автомат станцинуудай аша туһаар абтаһан Венерэ, Марс тухай научна мэдээнүүд айхабтар үнэтэй.

Хүнэй гараар жолоодуулан ниидэлгэ хадаа дэлхэйн космонавтикын түүхэдэ онсо һуури эзэлнэ. Совет космонавтнууд Юрий Гагарин, Герман Титов 1961 ондо энэ баатаршалгын эхи заха табиһан гээшэ. Тэдэнэй гаргаһан зүргэ дамжан, наяшаху хүн замбуулинай дайдаар ниидээд ерээ. Американец Нил Армстронг анха түрүүн Һара дээрэ бууһан хүн.

Мүнөө замбуулинда хүнэй гараар жолоодон ниидэлгын шэнэ шатада, удаан саг соо ехэ шэнжэлгэ хэхэ зорилгоор дэлхэйе тойрон ниидэхэ станцинуудай хүдэлмэриин ба арадай ажахын аша туһада замбуулиниие сэхэ хэрэглэхэ шатада хүн түрэлтэд оронхой.

Метеорологиин «Метеор» гэжэ, хэлхээ холбооной «Молния» гэжэ спутнигууд, тэдэнтэй холбоо байгуулһан газар дээрэхи түхеэрэлгэнүүд хүн зоной аша туһада алба хэнэ. Эдэ түхеэрэлгэ, спутнигуудай хэдэг ажалай хэмжээн жэл ерэхэ бүри ехэ болоно. Замбуулинай дайдаһаа Газарые шэнжэлгэ, тэрэнэй баялигые тодорхойлго — космонавтикын тон шухала зорилго мүн. Шэнжэлгын энэ арга хадаа хүнүүдтэ байгаалиингаа баялигые ёһоор ашаглаха, оршон тойрондохи байгаалияа хамгаалха хэрэгтэ нүлөө ехэтэй хэмжээнүүдые абахадань туһалха байна.

Улам олон гүрэн ба арадууд үгэеэ ойлголсон, замбуулинай дайдые шэнжэлгэдэ улам эдэбхитэйгээр хүсэеэ нэгэдүүлнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн «Арадуудай аша туһын хэрэгтэ зорюулагдаһан хүнүүдэй хүсэ шадалай, бэлиг шадабариин харилсаа холбоон замбуулинда, мүн газарташье боложо байг лэ...» гэһэн уряа бүхы арадуудай хүсэл эрмэлзэлдэ харюусана.

А. РОМАНОВ,
ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

Хилын саанаһаа

· телефон · телеграф · радио

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ТУСХАЙ СЕССИ НЭЭГДЭБЭ

ТАСС

Түүхэй эдэй ба экономическа хүгжэлтын асуудалнуудта зорюулагдажа зарлагдаһан ООН-ой Генеральна Ассамблейн VI сесси Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин штаб-байра соо хүдэлмэреэ эхилбэ.

Уласхоорондын экономическа харилсаанай байдалда дурагүйлхэдэг сэрэгэй ямаршье бүлэглэлдэ хабаададаггүй оронуудай үмэнэһөө Алжирай гаргаһан үүсхэлээр энэ сесси зарлагдаһан байна.

Хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй толгойлогшонор, гадаадын хэрэгүүдэй, экономикын, худалдаа наймаанай, финансын министрнүүд сессиин хүдэлмэридэ хабаадахаяа Нью-Йоркдо ерэбэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Совет делегациие толгойлно.

ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм сессиие нээлгэ дээрэ үгэ хэлэхэдээ, зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаһан асуудалнууд бүхы хүн түрэлтэнэй һонирхол үүсхэнэ гэжэ тэмдэглээ. Бүхы оронуудай аша туһые, эрилтэнүүдые хараада абажа, үнэн зүб үндэһэ һуури дээрэ дэлхэйн экономическа байгуулалта тогтоожо шадаха гүбди гэһэн асуудал зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаһан байна гээд тэрэ хэлээ. Мүнөөнэй шухала асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулжа, ерээдүйн һайн үндэһэ һуури табиха шухала байна. Харилсаанай гол ёһонуудые үндэһэ болгон, уласхоорондын хани нэгэдэлэй бүхы хүсэлэл оролдолгонуудай ашаар эдэ асуудалнууд шиидхэгдэхэ аргатай гээд К. Вальдхайм мэдүүлбэ.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн тусхай сессиин хүдэлмэриин түрүүшын үдэр зүблэхэ зүйл баталагдаа, хүтэлбэрилхы зургаанууд һунгагдаа, хүдэлмэриин гурим тодорхойлогдоо.

НЬЮ-ЙОРК

ГОЛ ШУХАЛА АСУУДАЛ

ТАСС

Буу зэбсэг хуряаха асуудал зүбшэхэ бүхэдэлхэйн конференцидэ бэлдахэ, үнгэргэхэ тушаа һанамжануудаа Советскэ Союз ООН-ой Генеральна секретарьта мэдээсэбэ.

Һүүлэй үедэ дэлхэй дээрэ боложо байһан ушарнууд бүхэдэлхэйн конференци зарлаха шухала болоһые элирхэйлэн харуулна гээд СССР-һээ ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ Я. А. Малигай бэшэг дотор хэлэгдэнэ. Газаашалга гаргангүй, адли тэгшэ эрхын үндэһөөр бүхы оронууд хамтааран энээниие зүбшэлжэ, буу зэбсэг хуряаха тухай асуудал шиидхэхэ ёһотой.

Буу зэбсэг хуряаха бүхэдэлхэйн конференци зарлалгада бэлэдхэл хэхээр болоо гээд бэшэг соо хэлэгдэнэ. Энэ конференцидэ амжалтатайгаар бэлдэжэ, үнгэргэлгэдэ Советскэ Союз өөрһөөнь дулдыдаха бүхы юумэ хэхээр бэлэн. Энэ шухала асуудал һайнаар шиидхэлгэ уласхоорондын оршон байдалые саашадань һайжаруулгада, эб найрамдал бэхижүүлгэдэ, бүхы арадуудай аюулгүй байдал хангалгада харюусаха байна гээд Совет правительство этигэн найдана.

ДАККА

Бангладешэй эхэнэрнүүдэй суглаан

ТАСС

10 мянга гаран хүниие нэгэдүүлдэг түрүү үзэлтэй эмхиин — Эхэнэрнүүдэй холбооной национальна конференци Бангладешэй Арадай Республикын ниислэл хотодо хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Конференцидэ хабаадаһан 1.500 гаран делегат дотоодын политическэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсээд, ажал ябуулгынгаа программа хараалаа. Национальна байгуулалтада, дарлалта мүлжэлтэгүй общество Бангладешта байгуулгада Бенгалиин эхэнэрнүүд ехэ туһа хүргэхэ ёһотой гээд конференциин тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

Элитэ мэдээжэ поэтесса Суфия Камаль Эхэнэрнүүдэй холбооной түрүүлэгшээр һунгагдаа.

Таджикистанай компартиин ЦК-гай гэшүүн Н. Зариповагай толгойлһон Совет эхэнэрнүүдэй комитедэй делегаци конференциин хүдэлмэридэ хабаадаа.

ДЕЛИ

ГУРБАН ТАЛЫН УУЛЗАЛГЫН АМЖАЛТА

ТАСС

Индиин, Бангладешэй, Пакистанай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй уулзалга эндэ боложо дүүрэбэ. Урда Азидахи байдалые саашадань заһаруулан һайжаруулха асуудалнууд тухай хэлсээндэ гурбан талын түлөөлэгшэд гар табяа. Индиин, Пакистанай хоорондохи хоёр талын харилсаан тухай хэлсээндэ гар табигдаһан байна.

Амгалан байдал һэргээхые хүсэһэн гурбан оронои правительствануудай толгойлогшонорто мүнөөнэй ба ерээдүйн үетэн баяр баясхалантай байха үндэһэ баримтатай гээд Индиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Сваран Сингх мэдүүлээ.

Гурбан талын хэлсээн Урда Азида амгалан байдал һэргээхэ, эб найрамдал хангаха хэрэгтэ шухала алхам болоно гэжэ Бангладешэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Камал Хуссейн тэмдэглэбэ. Урда Азидахи гурбан оронои хоорондо хани хүршэ ёһоной харилсаа тогтоохо шухала алхам хэгдэбэ гэжэ Пакистанай оборонын ба гадаадын хэрэгүүдэй гүрэнэй министр Азиз Ахмад хэлээ.

ПХЕНЬЯН

ХАНИ БАРИСААНАЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

ТАСС

КНДР-эй правительственна делегациин ба хани ёһоной албанай хэрэгээр арадай засагта Корейдэ ерээд байһан Камбоджын Национальна нэгэдэмэл фронтын ба Камбоджын Национальна нэгэдэлэй королевскэ правительствын делегациин хамтын мэдүүлгэ эндэ тунхаглагдаа.

Премьер-Министрэй ордогшо, национальна оборонын министр Кхиеу Самфан түрүүтэй Камбоджын делегаци КНДР-эй президент Ким Ир Сентэй уулзажа, хөөрэлдэһэн байна. Орон доторхи байдал тухай хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үеэр делегацинууд мэдээсээд, хоёр оронои арадуудай хоорондохи хани барисаа, харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсээ. Зүбшэн хэлсэгдэһэн бүхы асуудалнуудаар нэгэн адли һанал бодолтой байба.

Камбоджын айлшад КНДР-эй делегациие Камбоджодо ерэхыень уриба. Энэ уряалынь хүндэтэйгөөр хүлеэн абтаа.

ДЕЛИ

Хүн зоной элүүрые хамгаалхын түлөө

ТАСС

Индиин түсэбтэ табадахи табан жэлдэ (1974—1979) онууд хүн зоной элүүрые хамгаалгада 13 миллиардһаа үлүү рупий һомологдоо гээд элүүрые хамгаалгын, түсэблэлгын министр Каран Сингх мэдүүлээ. Орон доторoo, нлангаяа бүхы хүн зоной 80 гаран процентынь ажаһуудаг хүдөө нютагуудта медицинын эмхи зургаануудые олошоруулан үргэдхэлгэдэ правительство гол анхаралаа хандуулна гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

ВЬЕНТЬЯН

Суванна Фумын мэдүүлгэ

ТАСС

Лаосой Национальна нэгэдэлэй саг зуурын шэнэ правительствын премьер-министр принц Суванна Фума бүлэг совет журналистнуудтай уулзажа хөөрэлдэбэ.

Лаосой королевствын газар дээрэ национальна эблэрэлгэ түйлагдажа, амгалан байдалай һэргээгдэжэ байһандань тон баяртайб гэжэ тэрэ хэлээ. Орон доторхи байдалаа һайжаруулхын, национальна экономикоёо бэхижүүлхын, бидэнэй үмэнэхи орёо хүшэр асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхын тула правительство, Национальна совет бүхы юумэ хэхэ байха гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

КАНБЕРРЭ

Парламент тараагдаа

ТАСС

Парламентые тараажа, орон доторoo бүгэдэ нийтын һунгалта үнгэргэхэ тухай Австралиин премьер-министр Г. Уитлем апрелиин 10-да соносхоо. Правительствын эрилтэнүүдтэ мүнгэ һомолхо тухай хуулиин хоёр проект баталан абалгада сенадай тойбо татаһанай һүүлээр иимэ шиидхэбэри абтаһан байна.

Парламентын шэнэ һунгалтын хэдыдэ үнгэргэгдэхэ байһаң тухай хожом соносхогдохо.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГТА

«ЗНАНИЕ» БҮЛГЭМЭЙ ПЛЕНУМ

Һаяхан «Знание» бүлгэмэй аймагай эмхиин ээлжээтэ пленум боложо, үнгэрэгшэ жэлдэ хэһэн хүдэлмэриин дүн гаргагдаа. Жэлэй туршада уншагдаһан бүхы лекцинүүдтэ хамта дээрээ 124 мянган хүн хабаадалсаа, тэрээнэй ашаар лекци уншалгын түсэб 14,9 процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн боложо, лекциин шанар һайжаруулха, эхин организацинуудта методическа туһаламжа хүргэлгые һайжаруулха шухала байһан тухай дурадхалнууд оруулагдаа.

Түгэсхэлдэнь зохихо шиидхэбэри баталан абтаа.

ҮХИБҮҮДЭЙ НОМОЙ НЕДЕЛИ

Һурагшадай хабарай амаралтын үедэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлээр Баргажан тосхондо үхибүүдэй ном наймаалха долоон хоног үнгэргэгдөө.

Долоон хоногой туршада аймагай гол буусын бүхы магазинуудта номуудай выставкэнүүд эмхидхэгдэжэ, багашуулда зорюулагдаһан номууд олоор наймаалагдаа. Ном наймаалганда эдир уншагшад эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан байна.

АГУУЕХЭ ПОЭДЭЙ ДУРАСХААЛДА

Ородой агуу ехэ поэт А. С. Пушкинай түрэһөөр 175 жэлэй ойе угтуулан, Читканай дунда һургуулида литературна долоон хоног үнгэргэгдэбэ. Энэ үе соо хэгдэһэн хүдэлмэриие ород хэлэ, литературын багша В. И. Прокушев хүтэлбэрилөө.

Гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн актова зал соо хүн зон олоороо сугларжа, поэдэй зохёолнууд, намтар тухай хөөрэлдөө үнгэргэбэ. «А. С. Пушкинай ажабайдал, зохёохы ажал» гэһэн асуудалаар элидхэлые нютагай һургуулиин 10-дахи классай һурагша Таня Алексеева хэһэн байна. Һургуулиин һурагшад Лилия Черемшинова, Витя Плеханов, Люба Белокопытова гэгшэд поэдэй бэшэһэн шүлэгүүдые уран гоёор уншаа.

Түгэсхэлдэнь викторина үнгэргэгдэжэ, илагшадта шангууд барюулагдаа.

ЭСТРАДНА АНСАМБЛЬ ЭМХИДХЭГДЭБЭ

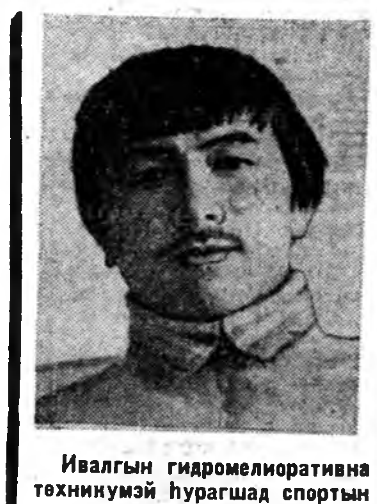
Баргажанай Шанталагай клубай дэргэдэ залуушуулай эстрадна хүгжэмэй ансамбль эмхидхэгдээ. Залуушуулай үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн энэ ансамбльда дуратайшуул олоороо хабаададаг болоо. Ансамблиин репертуарта мүнөө үеын дуунууд олон.

Һаяхан ансамблиин гэшүүд клубай сценэ дээрэ түрүүшынгээ концерт табижа, харагшадай зүгһөө һайшаагдаа.

ҺОНИРХОЛТОЙ ВЫСТАВКЭ

Аймагай һургуулинуудта һурадаг эдир технигүүдэй дархалһан зүйлнүүд суглуулагдажа, тусхай выставкэ эмхидхэгдээ. Тэндэ табигдаһан олон бүтээлнүүдынь һурагшадай, мүн түрэлхидэй зүгһөө ехээр һайшаагдаһан байна. Гусихын юһэн жэлэй һургуулиин һурагшадай гараар бүтээгдэһэн элдэб зүүдхэлнүүд болон хубсаһанууд, Баргажанай-Адагай дунда һургуулиин үхибүүдэй бүтээһэн скульптуранууд, Адамын 8 жэлэй һургуулиин һурагшадай бүтээһэн элдэб зүйлнүүд — шабын түмэрөөр, модоной үндэһөөр, хүбхөөр хэгдэһэн бүтээлнүүд — онсо шалгараа.

Н. ГАЛДАНОВ.

Ивалгын гидромелиоративна техникумэй һурагшад спортын мурысөөнүүдтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ябадаг юм. Һаяхан Грозный хотодо СССР-эй хүдөө ажахын техникумүүдэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мурысөөндэ хабаадаһан СССР-эй спортын мастер В. Цоктоев (НЭГЭДЭХИ ЗУРАГ) эрхимлэжэ гараа.

Мүн боксоор РСФСР-эй хүдөө ажахын техникумүүдэй дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө Калуга, Куйбышев хотонуудта үнгэргэгдэһэн мурысөөндэ хабаадалсаһан Булад Ангаров (ДООДОХИ ЗУРАГ) хоёр удаа түрүү һуури эзэлһэн байна.

А. НИМАЕВАЙ фото.

«СПОРТЛОТОГОЙ, «СПОРТЛОТО-2-ой ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» апрелиин 10-да Москвада үнгэргэгдэһэн ээлжээтэ тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»: 8 (бокс), 17 (уран һайханай гимнастика), 23 (хүнгэн атлетикэ), 32 (уһа руу һуралга), 36 (слалом), 44 (елүүр дээрэ уран һайханаар халтиралга).

«Спортлото-2»: 7 (биатлон), 12 (уһанай-моторно спорт), (уһанай-санын спорт), 19 (академическэ һэлюурдэлгэ), 24 (с... 48 (шатар). (ТАСС)

УНШАГТЫ һонирхохо байхат

«ХАНИ БАРИСААН» ГЭЖЭ АЛМАЗ

МИРНЫЙ хотын шо... жүүлгын фабриканууда... дэ 73,7 карат шэгнүүртэй ... маз оробо. Яхад арадай ... номикотой, соёл культура... танилсахаяа ерээд ба... Монголой Арадай Респу... кын делегациин Мирный ... до ерээд байһанай хүнд... дэ энэ үнэтэ шулуун «... рамдал» гэжэ нэрлэгдээ.

КОЛУМБИИН АРХЕОЛОГУУДАЙ ОЛОШО

БОГОТО. Колумбиин ан... пологиин институдай хүд... рилэгшэд Колумбиин ииш... хэһээ урид эндэ ажаһууһан ... деецүүдэй 80 отог һуурь... үлэгдэлнүүдые Магдален... партаментадахи «С'ерра-Н... да-де-Санта-Марта» хадан... һаа олоһон байна. Колумби... хи эртэ урдын тайронас ... үгсаатай индеецүүд ... ээрын урда тээ 1.000 ... үеэр энэ районодо ажаһу... байгаа ха гээд институда... дэлмэрилэгшэд багсаана.

Эртэ урда сагта ажаһу... хүнүүдэй инженернэ орёо... рин барилгануудые бодхоо... ень гайхабабди гэжэ антр... логууд мэдүүлээ.

Тайронас гэдэг үгсаатай... деецүүд газар ажал эрхи... байгаа ха гээд малталгану... үедэ олдоһон зэмсэг хэрэ... нүүд элирхэйлэн бата... Энээнэй тула тэдэ хадын ... шалангуудта 15 метр ү... 2,5 километр ута тарилгын ... май бэлдэдэг байгаа.

ЭРТЭ УРДЫН ТОМБУКТУГАЙ ШЭНЭ БАЙДАЛ

НИГЕР мүрэнэй эгсэ го... жо, Гвинейн тохой руу ... даг газарта, Малиин Рес... ликын ниислэл — Бамако... тоһоо зүүн-хойгуур Томб... гэжэ африкан эртэ урдын ... то байдаг юм.

Эрэлхэг зоригтой, омог... рюун туарег гэжэ үгсаатн... 1100 ондо һуури табиһан ... хото эрдэмтэдэй, аяншала... дай, аралжаа наймаашадай... харал татадаг һэн. Хойто ... Баруун Африкын хоорондо... далдаа наймаанай хари... хэхэ замай бэлшэр дээрэ ... һан Томбукту эд бүд, ... хэрэгсэлнүүдые, дари, ... сай, хибэс худалдагшадай ... тодог газар байһан юм. ... урда сагта энэ хотые ... янзаар нэрлэдэг байгаа: «... губиин хаан», «Суданай ... ни зэндэмэни», «Сахарын ... хюур».

Баруун Африкын соёлой ... тэ баялиг энэ хотодо бии... ли арадай бэеэ дааһан баи... тай болоһоной һүүлээр на... экспедицинүүд эмхидхэгд... байгаа. Эртэ урда сагта ... рика түбидэ ажаһууһан ... зоной хүгжэлтэ дэбжэ... элирхэйлэн харуулһан 5 ... ган том номтой гурбан биб... текэ нээгдэһэн байна. Эдэ ... дэнь түбиин энэ хубидахи ... урдын түүхын олохон ба... тануудые элирүүлээ. Эдэ ... хёолнуудай нилээд ехэ ху... ень 1556 ондо түрэһэн ... Аль-Хади Ахмад (Ахмед ... гэжэ нэршэһэн хүн) бэш... байна.

Малиин правительствын ... хэлээр нээгдэһэн, түүхын ... жэлгэнүүдэй түб тэрэнэй ... рээр нэрлэгдээ. Түбиин ... хубиин соёлой үнэтэ баял... дые суглуулха, хадаг... олондо ойлгуулан тайлба... ха хэрэгые энэ түб эрх... юм.

ЯБАГААР АФРИКА ТҮБИИЕ ТОЙРОН ГАТАЛХАНЬ

УГАНДЫН 32 наһатай ... бер Киванука гэгшэ Аф... түбиие ябагаар тойрон ... хаар шиидэбэ. Угандын ... лэл — Кампала хотоһоо ... аян замда мордоо. Афр... бүхы оронуудаар ябаха ... лэнтэйб гээд Киванука ... гарахынгаа урда тээ ... бэ.

Аяншалгынь хүшэр бэр... байханъ элитэ. Тиигэ... эрэлхэг зоригто аянша... омог баяртайгаар замда... ба.

ДЭЛХЭЙН ШЭНЭ РЕКОРД

ЭЛЕКТРОПОЕЗДНУУ... хурдан түргөөр ябалга... лаар дэлхэйн шэнэ рекорд ... тоогдоо. США-гай Кол... штадтахи национальна ... шалгын түбтэ электропое... соо 374 километр гат... байна.

Урдын рекорд — часай ... лометр — Францида 1955 ... түйлагдаһан байгаа.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

□«БУРЯАД ҮНЭН»□ 1974 оной апрелиин 12. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР □ Н-02375. Заказ №